

Број: 17-21-1358-2/19
Сарајево, 8. априла 2019. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

 **BOSNA I HERCEGOVINA
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
SARAJEVO**

PRIMLJENO: 10.04.2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
0102.21-1-987/19			

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању Програма активности прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина за 2017. годину између Европске комисије, Владе Републике Србије и Босне и Херцеговине. Споразум је потписан 7. августа 2018. године у Бриселу, 5. децембра 2018. године у Републици Србији и 25. децембра 2018. године у Сарајеву, а потписао га је, у име Босне и Херцеговине, г. Един Дилберовић, директор Дирекције за европске интеграције Савјета министара Босне и Херцеговине.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Зоран Ђерић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-31-05-2-1098-2/19
Sarajevo, 28. mart 2019. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

08-05-2019		no
21	1358-1	

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

**PREDMET: PRIJEDLOG ODLUKE O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O FINANSIRANJU
PROGRAMA AKTIVNOSTI PREKOGRANIČNE SARADNJE SRBIJA-BOSNA
I HERCEGOVINA ZA 2017. GODINU IZMEĐU EVROPSKE KOMISIJE,
VLADE REPUBLIKE SRBIJE I BOSNE I HERCEGOVINE, dostavlja se**

U prilogu akta dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju Programa aktivnosti prekogranične saradnje Srbija-Bosna i Hercegovina za 2017. godinu između Evropske komisije, Vlade Republike Srbije i Bosne i Hercegovine, potpisan 7. avgusta 2018. godine u Briselu, 5. decembra 2018. godine u Republici Srbiji i 25. decembra 2018. godine u Sarajevu, na engleskom jeziku.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 1. redovnoj sjednici održanoj 12. decembra 2018. godine donijelo Odluku broj 01-50-1-4624-23/18 o prihvatanju predmetnog Sporazuma, kojom je direktor Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ovlašten za potpisivanje istog.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 169. sjednici održanoj 21. marta 2019. godine utvrdilo prijedlog Odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma, uz zaključak da Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine dostavi prijedlog Odluke Predsjedništvu Bosne i Hercegovine (Obavijest o zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u prilogu akta).

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH" broj 29/00 i 32/13), provede postupak ratifikacije navedenog Sporazuma.

MINISTAR

gor CRNADAK

Prilog: 74 strane

SPORAZUM O FINANCIRANJU POSEBNI UVJETI

Europska komisija, u daljnjem tekstu „Komisija“ ili „ugovorna strana“, koja djeluje u ime Europske unije, u daljnjem tekstu „Unija“,

s jedne strane, i

Republika Srbija, koju predstavlja Vlada Republike Srbije, i Bosna i Hercegovina, koju predstavlja Direkcija za europske integracije Vijeća ministara BiH, u daljnjem tekstu zajedno „IPA korisnici“, ili pojedinačno „IPA II korisnik“ ili „ugovorna strana“,

s druge strane,

i zajedno označeni kao „ugovorne strane“,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1. – Program aktivnosti

- (1) Unija pristaje financirati, a IPA II korisnici prihvaćaju financiranje alokacije za 2017. godinu sljedećeg Programa aktivnosti kako je opisano u Dodatku I:

Program aktivnosti prekogranične suradnje Srbija - Bosna i Hercegovina za godine 2015., 2016. i 2017., CRIS 2017/038-202

Ovaj program aktivnosti se financira sredstvima iz proračuna Unije na temelju sljedećeg osnovnog dokumenta: Instrument pretpristupne pomoći (IPA II).¹

- (2) Ukupni procijenjeni troškovi za alokaciju 2017. godine ovog programa aktivnosti iznose 1.647.058 eura, a najveći doprinos Unije ovom programu aktivnosti definiran je u iznosu od 1.400.000 eura.

Ne zahtijeva se financijski doprinos od IPA II korisnika.

Članak 2.- Razdoblje izvršenja i razdoblje operativne provedbe

- (1) Razdoblje izvršenja ovog sporazuma o financiranju, definirano u članku 1(1) Dodatka II je 12 godina od stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju.

¹ Uredba (EU) br. 231/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11.03.2014. kojom se uspostavlja Instrument pretpristupne pomoći (IPA II), OJ L 77, 15.03.2014.godine, str. 11

- (2) Razdoblje operativne provedbe ovog sporazuma o financiranju, definirano u članku 1(2) Dodatka II je 6 godina od stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju.

Članak 3.-Adrese i obavijesti

Sve obavijesti koje se tiču provedbe ovog sporazuma o financiranju su u pismenoj formi i izričito se pozivaju na ovaj Program kako je definirano u članku 1.1. i šalju se na sljedeće adrese:

(1) za Komisiju

gđa. Genoveva Ruiz Calavera
Direktorica D, zapadni Balkan
Europska komisija
Generalna direkcija za susjedstvo i pregovore o proširenju
Rue de la Loi 15,B-1049 Bruxelles, Belgija
E-mail: NEAR-D@ec.europa.eu

(2) za IPA II korisnike

Za Srbiju:
Ministarstvo za europske integracije
Ministrica za europske integracije
Državni IPA Koordinator (DIPAK)
Nemanjina 40, Beograd, Srbija
E-mail: kabinet@eu.rs

Za Bosnu i Hercegovinu:
Direkcija za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Državni IPA koordinator (DIPAK)
Đoke Mazalića 5
E-mail: kabinet.dei@dei.gov.ba

Članak 4. – Kontakt osoba za OLAF

Kontakt osobe IPA II korisnika s odgovarajućim ovlastima za izravnu suradnju s Europskim uredom za borbu protiv prevara (OLAF), s ciljem olakšavanja operativnih aktivnosti OLAF-a su:

- gđa. Jelena Sedlaček, rukovoditeljica Službe za koordinaciju borbe protiv prevara (AFCOS)
Ministarstvo financija, Kneza Miloša 20, Beograd – jelena.sedlacek@mfin.gov.rs

- gđa. Sehija Mujkanović, pomoćnica ministra u Sektoru za trezorsko poslovanje,
smujkanovic@mft.gov.ba (Ministarstvo financija i trezora BiH –
e-mail: cfcu@mft.gov.ba)

Članak 5. - Okvirni sporazumi

Program aktivnosti se provodi u skladu s odredbama Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Republike Srbije o aranžmanima za provedbu financijske potpore Unije Republici Srbiji u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II) koji je stupio na snagu dana 30. prosinca 2014. godine i sukladno odredbama Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Bosne i Hercegovine o aranžmanima za implementaciju financijske pomoći Unije Bosni i Hercegovini u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II) koji je stupio na snagu 24. kolovoza 2015. godine (u daljem tekstu „Okvirni sporazum(i)“).

Ovaj sporazum o financiranju dopunjuje odredbe spomenutih okvirnih sporazuma. U slučaju suprotnosti između odredaba ovog sporazuma o financiranju s jedne strane, i odredaba odgovarajućeg okvirnog sporazuma s druge strane, prednost se daje odredbama okvirnog sporazuma.

Članak 6. - Dodaci

(1) Ovaj sporazum o financiranju se sastoji od:

- (a) ovih Posebnih uvjeta;
- (b) Dodatak I: Program aktivnosti prekogranične suradnje Srbija - Bosna i Hercegovina za godine 2015., 2016. i 2017.;
- (c) Dodatak IA: IPA II Program prekogranične suradnje 2014.-2020. između Srbije - Bosne i Hercegovine;
- (d) Dodatak II: Opći uvjeti;
- (e) Dodatak III: Model godišnjeg izvješća prekogranične suradnje o provedbi IPA II pomoći sukladno članku 80. Okvirnog sporazuma;
- (f) Dodatak IIIA: Model godišnjeg izvješća o provedbi IPA II pomoći sukladno članku 58. i 59.1. Okvirnog sporazuma;
- (g) Dodatak IV: Model financijskog izvješća prema članku 59.2 Okvirnog sporazuma;
- (h) Dodatak V: Minimalna specifikacija sustava računovodstva na obračunskoj osnovi;
- (i) Dodatak VI: *Ad hoc* mjere za povjeravanje zadataka provedbe proračuna u okviru ovog programa.

- (2) U slučaju suprotnosti između odredaba Dodataka, s jedne strane, i odredaba ovih Posebnih uvjeta s druge strane, prednost se daje odredbama Posebnih uvjeta. U slučaju suprotnosti između odredaba Dodatka I i Dodatka IA, s jedne strane, i odredaba Dodatka II, s druge strane, prednost se daje odredbama Dodatka II. U slučaju suprotnosti između odredaba Dodatka I, s jedne strane, i odredaba Dodatka IA, s druge strane, prednost se daje odredbama Dodatka I.
- (3) Dodatak VI predviđa *ad hoc* mjere za povjeravanje zadataka provedbe proračuna u okviru ovog programa aktivnosti, dodatno uz obveze Korisnika IPA II programa koji Ugovorno tijelo ima u vezi povjeravanja zadataka provedbe proračuna kako je predviđeno ovim sporazumom o financiranju, posebice Dodatak II.

Članak 7. - Stupanje na snagu

Ovaj sporazum o financiranju stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja ugovorna strana, najkasnije 31.12.2018.godine.

Ovaj sporazum o financiranju je sastavljen u tri primjerka na engleskom jeziku, od kojih je jedan predan Komisiji a po jedan IPA II korisnicima.

Za IPA II korisnike:

Za Srbiju:

gđa. Jadranka Joksimović
Ministrica za europske integracije
Državni IPA koordinator (DIPAK)

Srbija dana, 05. 12. 2018. godine

Za Bosnu i Hercegovinu:

gosp. Edin Dilberović
Direktor
Direkcija za europske integracije
Vijeća ministara BiH

Sarajevo, dana 25. 12. 2018. godine

Za Komisiju:

/vlastoručni potpis/

gđa. Genoveva Ruiz Calavera
Direktorica D, zapadni Balkan
Generalna direkcija za susjedstvo i
pregovore o proširenju
Europska komisija

Bruxelles, 07.08.2018.godine

DODATAK 1.**PROGRAM AKTIVNOSTI PREKOGRANIČNE SURADNJE SRBIJA - BOSNA I HERCEGOVINA ZA GODINE 2015., 2016. I 2017.****1 IDENTIFIKACIJA**

Korisnici	Srbija i Bosna i Hercegovina
CRIS/ABAC Reference obveza Doprinos Unije Proračunske stavke	IPA/2015/038-200; EUR 2.000.000,00 BGUE-B2015-22.020401 IPA/2016/038-201; EUR 2.000.000,00 BGUE-B2016-22.020401 IPA/2017/038-202; EUR 1.400.000,00 BGUE-B2017-22.020401
Način upravljanja Odgovorne strukture	Neizravno upravljanje Republike Srbije Operativna struktura odgovorna za provedbu aktivnosti je: Ured Srbije za europske integracije - Sektor za prekogranične i transnacionalne programe Ugovorno tijelo je Sektor za ugovaranje i financiranje programa iz sredstava Europske unije pri Ministarstvu financija (CFCU). Partnerska operativna struktura u Bosni i Hercegovini je: Direkcija za europske integracije, Vijeće ministara
Krajnji datum za zaključivanje <u>Sporazuma o financiranju sa zemljama korisnicama</u> programa IPA II (tripartitni)	Za proračunsku obvezu za 2015. godinu. najkasnije do 31.12.2016. Za proračunsku obvezu za 2016. godinu. najkasnije do 31.12.2017. Za proračunsku obvezu za 2017. godinu. najkasnije do 31.12.2018.

Krajnji datum za zaključivanje ugovora o nabavi i grantovima	3 godine nakon datuma zaključivanja Sporazuma o financiranju (nakon što posljednja ugovorna strana potpiše Sporazum) s iznimkom slučajeva navedenih u članku 189 (2) Financijskog propisa
Krajnji datum za operativnu provedbu	6 godina nakon datuma zaključivanja Sporazuma o financiranju (nakon što posljednja ugovorna strana potpiše Sporazum)
Krajnji datum za provedbu Sporazuma o financiranju (datum do kojeg program treba biti izvršen i zatvoren) nakon prihvatanja računa	12 godina nakon datuma zaključivanja Sporazuma o financiranju (nakon što posljednja ugovorna strana potpiše Sporazum)
Programska jedinica	DG NEAR – Dir. D, Jedinica D2 - Srbija
Jedinica za provedbu/Izaslanstvo EU	Izaslanstvo EU-a u Srbiji

2 OPIS PROGRAMA AKTIVNOSTI

2.1 PREGLED PROGRAMA SURADNJE 2014.-2020. I PROGRAMA AKTIVNOSTI PREKOGRANIČNE SURADNJE 2015. – 2017.

Program prekogranične suradnje Srbija – Bosna i Hercegovina 2014. – 2020. odobren je Provedbenom odlukom Komisije C(2014) 9448 od 10.12.2014. godine. Usvojeni Program 2014. – 2020. uspostavlja strategiju prekogranične suradnje za pogranična područja, i uspostavlja, između ostalog, zemljopisno kvalificirana područja, kontekst područja, tematske prioritete za program i indikativni proračun alociran za razdoblje od 7 godina.

Program prekogranične suradnje 2014. – 2020. ujedno služi i kao referenca za usvajanje programa aktivnosti prekogranične suradnje. Program aktivnosti prekogranične suradnje 2015. – 2017. ima za cilj pružanje pomoći za prekograničnu suradnju u tematskim područjima iznesenim u programu 2014. – 2020. (kako je navedeno u dijelu 2.2).

- Popis zemljopisno kvalificiranih područja

U Bosni i Hercegovini, kvalificirana područja su: Sarajevska regija i sjeveroistočna regija. Sve općine iz ove dvije regije se, prema tome, smatraju kvalificiranim.

U Srbiji, kvalificirana područja su: Sremski, Mačvanski, Zlatiborski i Kolubarski okrug. Sve općine iz ovih okruga se, prema tome, smatraju kvalificiranim.

- Kontekst kvalificiranih područja za prekograničnu suradnju

Analize stanja provedene prilikom pripreme Programa ukazale su na nekoliko ključnih izazova i prilika kojima se treba posvetiti i koje je potrebno poduprijeti u okviru prekogranične suradnje:

Visoke stope nezaposlenosti i slaba socijalna inkluzija ugroženih skupina

Na čitavom području obuhvaćenom programom bilježe se iznadprosječne stope nezaposlenosti. Veliki broj prekobrojnih radnika iz velikih industrijskih kompleksa i slabi ekonomski izgledi dovode do negativnih migracijskih trendova, naročito kada su u pitanju mladi obrazovani ljudi. Nepovoljna sveukupna socijalno ekonomska situacija negativno utječe na položaj ugroženih skupina, čije su integriranje i inkluzija još uvijek ograničeni.

Očuvanje okoliša i ograničena okolišna struktura

Okolišni potencijal i dostupnost alternativnih izvora energije predstavljaju snažnu kompetitivnu prednost programskog područja. Međutim, ograničena infrastruktura i niska razina ulaganja s jedne strane izravno ugrožavaju okoliš, a s druge strane sprječavaju efikasno korištenje dostupnih izvora.

Snažna osnova za razvoj turizma

Kada se u obzir uzme ukupna ekonomska situacija, turizam predstavlja jednu od malobrojnih realističnih i neposrednih prilika za razvoj. Dostupni prirodni resursi, mogućnosti za razvoj turističkih niša (na primjer, ekstremni sportovi, ruralni turizam) i

povezanost s drugim ekonomskim granama (prerada hrane, bio-poljoprivreda) predstavljaju dobru osnovu za razvoj turizma.

Na temelju rezultata gore spomenute analize, tematski prioriteti i strategija programa definirani su u skladu sa sljedećim načelima:

- Relevantnost izazova i očekivani utjecaj;
- Interesi i očekivanja krajnjih korisnika u programskom području;
- Strateški prioriteti na državnoj/entitetskoj, regionalnoj i lokalnoj razini;
- Prikadnost u kontekstu prekogranične suradnje i očekivani utjecaj prekogranične suradnje;
- Lekcije naučene iz prethodnih programa; i,
- Oslanjanje na ciljeve i aktivnosti definirane u dvjema makroregionalnim Strategijama čije su i Srbija i Bosna i Hercegovina članice.

- Pregled prethodnih i trenutnih iskustava iz programa prekogranične suradnje, uključujući i naučene lekcije

Srbija i Bosna i Hercegovina ostvarile su korist od Programa prekogranične suradnje u okviru programa IPA I u ukupnoj vrijednosti od 14 milijuna eura u razdoblju od 2007. do 2013. godine. Ključne preporuke definirane nakon privremenih ocjena i revizija programa prekogranične suradnje u razdoblju od 2007. do 2013. godine razmatrane su prilikom razvoja ovog programa. Prema tome, programi prekogranične suradnje za razdoblje od 2014. do 2020. godine orijentirani su na broj tematskih prioriteta i geografsku kvalificiranost, što pomaže u postizanju boljih rezultata i dovode do većeg utjecaja. Uz to, provedba programa prekogranične suradnje je pojednostavljena, najprije zbog postojanja jedinstvenog ugovornog tijela i jedinstvenog financijskog okvira za svaki program.

Također, Program bi trebao dograđivati na aktivnostima i izgledu definirani od strane obje zemlje, Srbije i Bosne i Hercegovine, u okviru Jadransko-Jonske makroregionalne strategije EU-a (COM(2014) 357 o Strategiji EU-a za jadransku i jonsku regiju), kao i u okviru Strategiji EU-a za makroregiju Dunava (COM(2010) 715 o Strategiji EU-a za dunavsku regiju).

2.2 OPIS I PROVEDBA AKTIVNOSTI

Aktivnost 1	Prekogranična suradnja	5.400.000 EUR
-------------	------------------------	---------------

(1) Opis aktivnosti, cilj, očekivani rezultati

Programska aktivnost prekogranične suradnje 2015. – 2017. će doprinijeti postizanju općih ciljeva i očekivanih rezultata kao što je navedeno u programu prekogranične suradnje 2014. – 2020. Za više detalja, pogledati dio 3.2. Programa prekogranične suradnje 2014. – 2020. (Dodatak 2 Odluke komisije C(2014) 9448 od 10.12.2014. godine).

Opis Aktivnosti: Prekogranična suradnja u graničnoj regiji u područjima zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalne i kulturne inkluzije, okoliša, prilagodbe klimatskim promjenama i smanjenja negativnih utjecaja klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje turizmom i kulturnim i prirodnim naslijeđem

Cilj: Socioekonomski razvoj i jačanje susjedskih odnosa u pograničnom području kroz provedbu aktivnosti prekogranične suradnje s ciljem:

- promoviranja zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne prekogranične inkluzije kroz, između ostalog: integriranje prekograničnih tržišta rada, uključujući prekograničnu mobilnost; zajedničke lokalne inicijative zapošljavanja, informiranje i savjetodavne usluge i zajedničke obuke, jednakost spolova, jednake prilike, integriranje zajednica imigranata i ugroženih skupina, ulaganja u javne službe za zapošljavanje i potpora javnim zdravstvenim i socijalnim servisima.
- zaštite okoliša i promoviranja prilagodbi klimatskim promjenama i smanjenje negativnih utjecaja klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje, kroz, između ostalog: zajedničke aktivnosti s ciljem zaštite okoliša, promoviranje održive upotrebe prirodnih resursa, učinkovitost resursa, obnovljive izvore energije i pomak prema sigurnom i održivom gospodarstvu s niskim udjelom ugljika, promoviranje ulaganja s ciljem rješavanja pitanja posebnih rizika, osiguravanje otpornosti na katastrofe i razvijanje sustava za upravljanje u slučaju katastrofa i spremnost u hitnim situacijama.
- Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu.

Gdje je to moguće, uzimaju se u obzir aktivnosti koje se odnose na gore spomenute ciljeve razvijene u Planu aktivnosti Jadransko-Jonske makroregionalne strategije i Strategije EU-a za dunavsku regiju, u kojoj sudjeluju obje zemlje.

Očekivani rezultati:

Zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija:

- Novi proizvodi i usluge, kao i industrijski i komercijalni procesi, zahvaljujući prijenosu znanja i inovativnosti rezultiraju u novim održivim prilikama za zapošljavanje u pograničnom području;
- Povećana konkurentnost u komercijalizaciji proizvoda i usluga zajedničkom upotrebom resursa u strateškim sektorima (npr., proizvodnja drveta, prerada hrane i metalna industrija);
- Nezaposlene osobe stekle su nove praktične vještine u realnom radnom okruženju, na temelju potražnje na tržištu rada i sličnostima s obje strane granice;
- Novi održivi socijalni i zdravstveni servisi su razvijeni i/ili postojeći su unaprijeđeni prekograničnom razmjenom, suradnjom i sinergijama, uz povećanje učinkovitosti u pružanju usluga i broja korisnika usluga;
- Mogućnosti zapošljavanja i pokretanja vlastitog poslovanja unutar ugroženih skupina su unaprijeđene zajedničkim prekograničnim naporima, uključujući promoviranje održivog socijalnog poduzetništva; i,
- Stvorene su održive perspektive za socijalnu integraciju ugroženih skupina, kroz zajedničke inicijative s obje strane granice.

Okoliš, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje

- Učinkovitost javnih usluga i prakse u vezi s upravljanjem krutim i kanalizacijskim otpadom je povećana kroz zajedničke inicijative s obje strane granice;
- Promovira se zaštita slivova rijeka Drina i Sava i promovira se njihova bioraznolikost.
- Kapacitet za spremnost, prevenciju i reagiranje svih organizacija/institucija u sustavu zaštite i spašavanja u pograničnom području je dugoročno unaprijeđen.

Turizam i kulturno i prirodno naslijeđe

- Ponuda i kvaliteta turističkih proizvoda i usluga se dalje temelji na zajedničkim naporima i inicijativama;
- Stvaraju se nove održive mogućnosti zapošljavanja i poslovanja u sektoru turizma zbog aktivnosti s obje strane granice;
- Promiče se održiva kulturna i sportska razmjena preko granica; i,
- Povijesno i prirodno naslijeđe i tradicije pograničnog područja su bolje zaštićene.

(2) Pretpostavke i uvjeti

Kao potreban uvjet za učinkovito upravljanje programom, zemlje sudionice osnivaju Zajednički odbor za nadzor i osiguravaju postojanje prikladnih i operativni ureda i osoblja za Zajedničko tehničko tajništvo (koje će biti osnovano u skladu sa zasebnom Odlukom o financiranju) i ista tijela s druge strane granice, u slučaju uspostavljanja Zajedničkog tehničkog tajništva.

Neispunjavanje gore navedenih uvjeta može dovesti do povrata sredstava u okviru ovog programa i/ili realokacije za buduće programe.

(3) Opis povjerenih zadataka

Operativne strukture Srbije i Bosne i Hercegovine zajednički su pripremile program prekogranične suradnje za razdoblje od 2014. do 2020. godine i usuglasile potrebne aranžmane za upravljanje i provedbu programa, uključujući uspostavljanje sustava za nadzor nad provedbom.

Operativne strukture Srbije organizirat će postupke nabave i dodjele ugovora u odabranim tematskim prioritetnim dijelovima programa. Kada je u pitanju poziv za dostavljanje ponuda, povjereni zadaci uključuju definiranje smjernica za ponuđače, objavljivanje poziva, odabir korisnika grantova i potpisivanje ugovora o grantovima. Povjereni zadaci također uključuju aktivnosti povezane s provedbom i financijskim upravljanjem programom, poput nadzora, ocjenjivanja, plaćanja, povrata, verifikacije izdataka, osiguravanja interne revizije, nepravilnog izvještavanja i definiranje odgovarajućih mjera za sprječavanje prevare.

(4) Ključni elementi aktivnosti

Grant - Poziv za dostavljanje ponuda: 5.400.000 eura

a) Ključni kriteriji za odabir:

Popis kvalificiranih aktivnosti definiran je u dijelu 3.2 Dodatka 2. Odluke Komisije C(2014) 9423 od 10.12.2014. godine. Slijedeći popis je sažetak koji navodi glavne prihvatljive aktivnosti/operacije: obuke i izgradnje kapaciteta, aktivnosti među ljudima, potpore edukaciji, unapređenje zdravstvenih ustanova i socijalnih usluga, tehnička suradnja i sustavne razmjene podataka, zajedničke aktivnosti upravljanja rizicima, itd. Nadalje, u kontekstu provedbe programa, treba preferirati aktivnosti vezane za makroregionalne strategije u kojima sudjeluju obje zemlje.

Korisnici su pravni subjekti koji su osnovani unutar korisnika programa IPA II koji sudjeluje u programu prekogranične suradnje.

Mogući korisnici mogu biti: lokalne vlasti, pravne osobe pod upravom lokalnih vlasti, udruženja općina, razvojne agencije, organizacije za potporu lokalnom poduzetništvu, ekonomski subjekti poput malih i srednjih poduzeća, turistička i kulturna udruženja, nevladine organizacije, javna i privatna tijela koja podupiru radnu snagu, institucije za strukovno i tehničko obrazovanje, tijela i organizacije za zaštitu prirode, javna tijela odgovorna za upravljanje vodama, vatrogasne/hitne službe, škole, koledži, sveučilišta i istraživački centri, uključujući institucije za strukovno i tehničko obrazovanje.

b) Ključni kriterij za odabir su financijski i operativni kapaciteti aplikanta;

c) Ključni kriteriji za dodjelu su relevantnost, učinkovitost i izvodljivost, održivost i ekonomičnost aktivnosti;

d) Najveća stopa sufinanciranja sredstvima Unije u okviru ovog poziva je 85% kvalificiranih troškova aktivnosti;

e) Indikativni iznos poziva: 5.400.000 eura

Odgovorne strukture mogu odlučiti da objave više poziva koji imaju isti cilj, rezultate, ključni kriteriji za odabir, dodjelu kako je gore navedeno. Svaki ugovor o grantu bit će financiran iz jedne proračunske obveze.

f) Indikativni datum pokretanja poziva za dostavljanje ponuda: Prvi kvartal 2016.godine.

3 PRORAČUN

2015				2016				2017				Ukupni iznos Odluke o financiranju
	Doprinos Unije*	Korisnici granta/ Kofinan**	Ukupni iznos		Doprinos Unije	Korisnici granta/ Kofinan*	Ukupni iznos		Doprinos Unije	Korisnici granta/ Kofinan*	Ukupni iznos	
Operacije prekograničnog programa suradnje	2.000.000	352.941	2.352.941	Operacije prekograničnog programa suradnje	2.000.000	352.941	2.352.941	Operacije prekograničnog programa suradnje	1.400.000	247.058	1.647.058	5.400.000
u %	85	15	100		85	15	100		85	15	100	
UKUPNO 2015.	2.000.000	352.941	2.352.941	UKUPNO 2016.	2.000.000	352.941	2.352.941	UKUPNO 2017.	1.400.000	247.058	1.647.058	5.400.000

* Doprinos Unije obračunat je u vezi s kvalificiranim izdacima koji se temelje na ukupnim kvalificiranim izdacima uključujući privatne i javne izdatke. Stopa sufinanciranja Unije na razini svakog tematskog prioriteta neće biti manja od 20% niti veća od 85% kvalificiranih izdataka.

**Sufinanciranje tematskih prioriteta osiguravaju korisnici granta. Korisnici granta moraju osigurati minimalno 15% sredstava za ukupne kvalificirane troškove projekta.

4 PROVEDBA

4.1 MODALITETI PROVEDBE I OPĆA PRAVILA NABAVE I PROCEDURE DODJELJIVANJA GRANTOVA

NEIZRAVNO UPRAVLJANJE:

Ovaj program se provodi kroz izravno upravljanje od strane Srbije u skladu s člankom 58(1)(c) Financijskih propisa i odgovarajućih propisa Pravila primjene.

Opća pravila za nabavu i procedure dodjeljivanja grantova definiraju se u Sporazumu o financiranju između Komisije i korisnika programa IPA II koji sudjeluje u programu prekogranične suradnje.

5 ARANŽMANI PRAĆENJA UČINKA

Kao dio okvira za praćenje učinka, Komisija prati i ocjenjuje napredak u ostvarivanju posebnih ciljeva definiranih u Uredbi IPA II na temelju prethodno definiranih, jasnih, transparentnih i mjerljivih pokazatelja. Izvješća o napredovanju spomenuta u članku 4. Uredbe IPA II uzimaju se kao referentne točke u ocjeni rezultata IPA II pomoći.

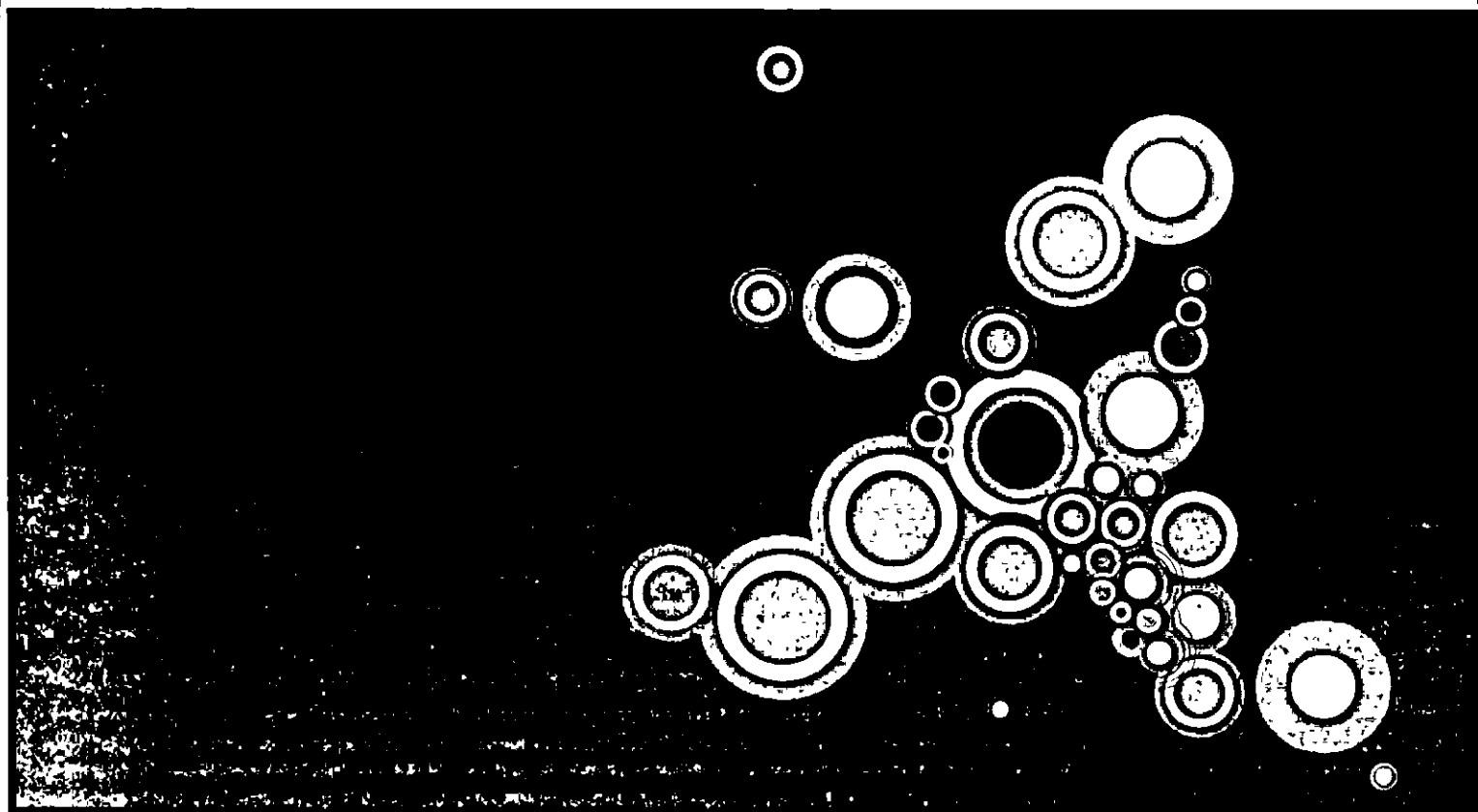
Komisija će prikupiti podatke o učinku (postupak, rezultati i indikatore) iz svih izvora koji će biti objedinjeni i analizirani u smislu praćenja napretka u odnosu na ciljeve i prekretnice definirane za svaku aktivnost u ovom programu, kao i Državni strateški dokument.

Državni koordinatori za IPA II (NIPAC) će prikupiti podatke o izvršenju aktivnosti i programa (postupak, rezultati i indikatori) i koordinirati upravljanje i definiranje pokazatelja koji se prikupljaju iz državnih izvora.

Cjelokupni napredak bit će praćen na sljedeće načine: a) Sustav nadzora orijentiran na rezultate (ROM); b) vlastito praćenje korisnika IPA II; c) samonadzor koji vrše Izaslanstva EU-a; d) zajednički nadzor Generalne direkcije za proširenje i korisnika programa IPA II pomoću kojeg će IPA II Odbor za nadzor redovito pratiti usklađenost, koherentnost, učinkovitost i koordiniranje prilikom provedbe financijske pomoći, uz potporu Zajedničkog odbora za nadzor, koji će osigurati postupak praćenja na programskoj razini.

**DODATAK IA
INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU POMOĆ
2014. - 2020.**

**IPA PROGRAM PREKOGRANIČNE
SURADNJE 2014. - 2020.
SRBIJA - BOSNA I HERCEGOVINA**
USVOJEN 10.12.2014.GODINE

SADRŽAJ

INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU POMOĆ ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
2014.-2020.	1
DIO 1: SAŽETAK PROGRAMA.....	5
1.1 Sažetak Programa	5
1.2 PRIPREMA PROGRAMA I SUDJELOVANJE PARTNERA.....	7
DIO 2: PROGRAMSKO PODRUČJE	8
2.1 ANALIZA STANJA.....	8
2.2 OSNOVNI ZAKLJUČCI.....	13
DIO 3: PROGRAMSKA STRATEGIJA	15
3.1 LOGIČKA PODLOGA-POJAŠNJENJE ODABRANE STRATEGIJE DJELOVANJA.....	15
3.2 OPIS PROGRAMSKIH PRIORITETA.....	16
3.3 HORIZONTALNA I POPREČNA PITANJA.....	23
DIO 4: FINACIJSKI PLAN	23
DIO 5: PROVEDBENE ODREDBE	24
POPIS DODATAKA.....	26
DODATAK 1: Opis i analize programskog područja.....	26
Stanje i SWOT analiza	26

Glosar skraćenica:

BiH	Bosna i Hercegovina
UT	Ugovorno tijelo
PGS	Prekogranična suradnja
PIIPGS	Regionalni projekt EU-a za tehničku pomoć u projektu Izgradnja kapaciteta za prekograničnu suradnju (CBIB+)
PDP	Poziv za dostavljanje ponuda
OCD	Organizacija civilnog društva
EK	Europska komisija
EU	Europska unija
IEU	Izaslanstvo Europske unije
BDP	Bruto domaći proizvod
IPA	Instrument za pretpristupnu pomoć
ZNO	Zajednički nadzorni odbor
ZRG	Zajednička radna grupa
ZTT	Zajedničko tehničko tajništvo
KM	Konvertibilna marka
NVO	Nevladina organizacija
OS	Operativna struktura
RS	Republika Srbija
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
MSP	Mala i srednja poduzeća
SC	Specifični cilj
SSPP	Prednosti, slabosti, prilike, prijetnje
TPom	Tehnička pomoć
TP	Tematski prioritet

Naziv programa	Program prekogranične suradnje između Srbije i Bosne i Hercegovine
Programsko područje	Srbija: Sremski, Mačvanski, Zlatiborski i Kolubarski okrug. Bosna i Hercegovina: Sarajevska regija i sjeveroistočna regija
Opći cilj programa	Unaprjeđenje socioekonomskog razvoja u pograničnom području između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine kroz provedbu ciljanih i konkretnih aktivnosti, na temelju komparativnih prednosti programskih područja i zajedničke, efikasne upotrebe resursa
Tematski prioriteti programa:	TP 1: Promoviranje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije TP 2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje TP 3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu TP 4: Tehnička pomoć
Specifični ciljevi programa	TP 1: Promicanje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije - SC 1: Unaprjeđenje mogućnosti zapošljavanja radne snage i stvaranje više prilika za zapošljavanje - SC 2: Poticanje socijalne i ekonomske inkluzije TP 2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje - SC 1: Unaprjeđenje održivog planiranja zaštite okoliša i promicanje bioraznolikosti - SC 2: Unaprjeđenje sustava upravljanja u hitnim situacijama TP 3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu - SC 1: Povećanje doprinosa turizma socioekonomskom razvoju programskog područja - SC 2: Jačanje kulturnog identiteta programskog područja TP 4: Tehnička pomoć - SC 1: Osiguravanje učinkovite, efikasne, transparentne i pravovremene provedbe programa i podizanje svijesti
Financijska alokacija 2014.-2020.	14.000.000,00 EUR
Način provedbe	Neizravno upravljanje (ovisi o povjeravanju zadataka provedbe proračuna)
Ugovorno tijelo	Vlada Republike Srbije, Centralna jedinica za financiranje i ugovaranje (CFCU), Ministarstvo financija Republike Srbije Adresa: Sremska 3-5, 11 000 Beograd, Tel. +381 11 2021 389
Relevantna tijela u zemljama sudionicama	Srbija: Ured za europske integracije, Vlada Republike Srbije, Sektor za prekogranične i transnacionalne programe; Adresa: Nemanjina 34, 11000 Beograd; Tel.: +381 11 3061 18500; Bosna i Hercegovina: Direkcija za europske integracije; Adresa: Trg BiH 1 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina; Tel.: +387 33 703 154
ZTT	ZTT Ured: Užice (Srbija) / ZTT: Tuzla (Bosna i Hercegovina)

DIO 1: SAŽETAK PROGRAMA

Program prekogranične suradnje između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine (BiH) će biti proveden u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA II). Program IPA II podupire prekograničnu suradnju u smislu promoviranja dobrosusjedskih odnosa, promoviranja integriranja i socioekonomskog razvoja. Zakonske odredbe za provedbu programa su definirane u sljedećim zakonskim aktima:

- Uredba (EU) br. 231/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11.03.2014.godine kojom se uspostavlja Instrument pretprijetne pomoći (IPA II)
- Uredba (EU) br. 236/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11.03.2014.godine kojom se definiraju zajednička pravila i procedure provedbe instrumenata Unije za financiranje vanjskih aktivnosti
- Provedbena uredba Komisije EU br. 477/2014 od 02.05.2014.godine o posebnim pravilima za provedbu Uredbe za IPA II

1.1 Sažetak Programa

Sadašnji program se temelji na detaljnoj analizi izazova i posebnosti programskog područja. Ocjena situacije je predstavljena u dva dodatka: Dokument o analizi situacije i SWOT analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji (Dodatak 1. ovom dokumentu). Analiza situacije predstavlja pregled socioekonomskog statusa programskog područja, s naglaskom na sljedeće elemente: politička situacija, stanovništvo i demografija, geografske karakteristike, infrastruktura, ekonomska i socijalna situacija. Na analizu situacije u određenoj mjeri je utjecala i neujednačena dostupnost statističkih podataka, odnosno, nisu bili dostupni podaci o popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 2013.godine.

Analiza prednosti, slabosti, prilika, i prijetnji programskog područja utvrdila je glavne prednosti, slabosti, prilike i prijetnje. Analiza je provedena zasebno za svaki programski prioritet, uz korištenje pristupa u tri koraka. Prvi korak je istraživanje o općinama i drugim zainteresiranim stranama (komunalna poduzeća, komore, agencije, ministarstva, nevladine organizacije, škole i socijalne ustanove) iz programskog područja. Približno 30% kvalificiranih općina i dobar dio drugih zainteresiranih strana se odazvao. Drugi korak je bio niz intervjua s ciljem dodatnog pojašnjavanja situacije koji su održani s predstavnicima ključnih općina, regionalnih razvojnih agencija, nevladinih organizacija i ministarstava. Treći korak je bila analiza strateških dokumenata i statističkih podataka. Glavni zaključci za tri odabrana tematska prioriteta (potpuna SWOT analiza svih 8 tematskih prioriteta kako je definirala EU nalazi se u Dodatku 1.) su:

Prednosti:

- U sektoru zapošljavanja uočljiva je dostupnost specifičnih profesionalnih profila koji se temelje na tradicionalnim zanatima i restrukturiranju sustava tradicionalne industrije. Sektor je obuhvaćen velikim brojem strateških dokumenata i bilateralnih sporazuma između obje zemlje.
- Očuvani okoliš i dostupnost prirodnih resursa, uključujući alternativne izvore energije, smatra se jednom od značajnijih prednosti programskog područja. U prošlosti je pokrenut određeni broj zasebnih i zajedničkih inicijativa u sektoru zaštite okoliša/energetskom sektoru.

- Turizam se smatra jednim od prioriteta u programskom području. Dostupne prirodne, kulturne i povijesne znamenitosti, mogućnosti za povezivanje s poljoprivrednim i ruralnim razvojem i zajedničke inicijative iz prošlosti smatraju se glavnim prednostima.

Slabosti:

- U programskom području postoji visoka razina nezaposlenosti, naročito među mladima. Zabilježene su emigracije iz ruralnih područja, kao i slaba integriranost ranjivih skupina.
- Slabo razvijena okolišna struktura smatra se glavnim slabostima u okolišnom sektoru. Druge slabosti uključuju nisku razinu svijesti o pitanjima okoliša i nedovoljnu pripremljenost i koordiniranost sustava upravljanja u hitnim situacijama.
- Glavne slabosti u sektoru turizma uključuju: nisku kvalitetu turističkih usluga, ograničen pristup turističkim znamenitostima, ograničeno umrežavanje i nezadovoljavajuća dostupnost prateće infrastrukture.

Prilike:

- Prilike u sektoru za zapošljavanje uključuju bolju primjenu komparativnih aktivnih mjera zapošljavanja EU-a i unaprjeđenje planova za strukovno obrazovanje (za profile za kojima je potražnja na tržištu rada velika).
- Glavna prilika u sektoru okoliša/energetskom sektoru je unaprijeđena upotreba alternativnih izvora energije.
- Programsko područje dozvoljava mogućnosti za razvoj niša. Povećanja suradnje i blizina ključnih tržišta predstavljaju druge mogućnosti.

Prijetnje:

- Prijetnje u sektoru zapošljavanja uključuju administrativne prepreke mobilnosti radne snage i stalni neuspjesi tržišta rada da odgovori na potrebe privatnog sektora.
- Kada je u pitanju sektor okoliša, glavne prijetnje uključuju: slabo ili nekontrolirano upravljanje prirodnim resursima i ograničeno financiranje programa zaštite okoliša i alternativnih izvora energije.
- Prijetnje u sektoru turizma su u velikoj mjeri povezane s okolišnim sektorom. Nezadovoljavajuće upravljanje prirodnim resursima može imati razoran utjecaj na razvoj turizma.

Odabir tri tematska prioriteta koji će se primjenjivati u sklopu programa 2014.-2020. uglavnom se temelji na analizi stanja i SWOT analizi. Utvrđeno je sljedeće:

TP1: Promicanje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije.

Ovaj TP je odabran kao odgovor na veliku nezaposlenost i loše izgleda za mladu populaciju. TP bi trebao doprinijeti boljoj ekonomskoj i socijalnoj integraciji ugroženih i marginaliziranih skupina. Izazovi su slični s obje strane granice, a cjelokupni tematski prioritet pruža solidne mogućnosti za realne zajedničke prekogranične inicijative (npr. zajedničke obuke, zajednički naponi vezani za socijalnu inkluziju).

TP2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje.

Očuvani okoliš predstavlja jednu od ključnih komparativnih prednosti programskog područja. Ovaj TP je usko vezan za druge prioritete, na primjer turizam. U slučaju da ovi izazovi ostanu neriješeni, to bi moglo dovesti do značajnih kratkoročnih (prirodne katastrofe) i dugoročnih (uništen okoliš) negativnih posljedica. Tematski prioritet vezuje obje strane granice, posebno širom sliva rijeke Drine. Snažan prekogranični utjecaj može se očekivati u sprječavanju rizika i inicijativama za zaštitu okoliša.

TP3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu.

Turizam se smatra sektorom visokog prioriteta, na temelju mnogobrojnih znamenitosti u tom području. S obzirom na sličnosti i sinergiju teritorija s obje strane granice, u sektoru postoje velike mogućnosti za prekograničnu suradnju. Tipologija projekata (zajedničke aktivnosti, zajednička turistička područja) ukazuju na solidne mogućnosti za istinsku prekograničnu suradnju.

1.2 PRIPREMA PROGRAMA I SUDJELOVANJE PARTNERA

Program je pripremljen u uskoj suradnji sa zainteresiranim stranama na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini u obje zemlje sudionice. U slučaju Bosne i Hercegovine, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko Distrikt su ravnopravno sudjelovali u razgovorima.

Cilj procesa javnih konzultacija bio je postići koherentnost programa sa stvarnim potrebama i očekivanjima na lokalnoj razini. Jedan od ključnih zadataka procesa pripreme programa bio je osigurati da su ove potrebe u skladu s proceduralnim aspektima i finansijskim mogućnostima programa.

Faze u procesu pripreme programa s najznačajnijim doprinosom zainteresiranih strana su uključivale:

Početno ispitivanje na razini programskog područja i na državnoj razini. Detaljno ispitivanje provedeno je na programskom području kako bi se utvrdili izazovi i očekivanja. Ispitivanje je bilo usmjereno na javne institucije, općine, relevantna ministarstva na državnoj i entitetskim razinama, na organizacije civilnog društva, institucije socijalnog sektora, komore, agencije, turističke organizacije, obrazovne i istraživačke institucije i javna komunalna poduzeća. Ukupan odziv bio je oko 25%. Detaljna analiza prikazana je u Dodatku 2.

Intervjui na razini programskog područja i na državnoj razini. Dodatni intervjui s ciljem pojašnjavanja stanja provedeni su na lokalnoj razini s relevantnim državnim/entitetskim ministarstvima. Intervjui su obavljeni s općinama, regionalnim razvojnim agencijama, komorama, ministarstvima i organizacijama civilnog društva. Detaljna analiza prikazana je u Dodatku 2.

Javne konzultacije smatrane su ključnima tijekom pripreme programa. Održana su dva javna sastanka. Prvi sastanak je održan u Banji Koviljači 07.11.2014. godine, sa 75 registriranih sudionika, a drugi u Bijeljini 27.11.2014. godine, sa 69 registriranih sudionika. Sudionici na oba sastanka bile su lokalne i regionalne zainteresirane strane iz obje zemlje: predstavnici općina, organizacija civilnog društva, trgovačkih komora, socijalnih i zdravstvenih organizacija, obrazovnih i istraživačkih institucija, javnih komunalnih poduzeća i turističkih organizacija. Na prvom sastanku cilj rasprave bio je predstaviti SWOT analizu i prezentirati i raspravljati o programskoj strategiji. Na sljedećem sastanku cilj je bio prezentirati nacrt programskog dokumenta.

Proces je koordinirala Zajednička radna skupina, koordinacijsko tijelo koje se sastoji od predstavnika obje zemalja. Sastanci ZRS-a održani su na kraju svake faze projekta, kako bi se potvrdili rezultati prethodne faze i s ciljem usuglašavanja daljnjih intervencija.

Sastanci ZRS-a održani su u obje partnerske zemlje sljedećim redoslijedom:

Vrijeme i mjesto	Aktivnosti i djelokrug
Prvi sastanak ZRS-a (02.10.2013. godine u Beogradu)	- Organiziranje i uvod u metodologiju programa
Drugi sastanak ZRS-a (22.10.2013. godine u Sarajevu)	- Prezentiranje SWOT analize i rasprava o dijelu koji se odnosi na TP
Treći sastanak ZRS-a (06.11.2013. godine u Tuzli)	- Prezentiranje predloženog strateškog okvira i odabranih TP-ova (na temelju provedene analize)
Četvrti sastanak ZRS-a (27.11.2013. godine u Bijeljini)	- Prezentiranje predloženog strateškog okvira (tematski prioriteti, posebni ciljevi, rezultati i pokazatelji nacrt)
Peti sastanak ZRS-a (27.11.2014. godine u Beogradu)	- Prezentacija i rasprava o komentarima EK-a na nacrt programskog dokumenta
Šesti sastanak ZRS-a (21.-26.05.2014. godine)	- Rasprava i odluka o nacrtu konačnog programskog dokumenta
30.05.2014.godine	- Dostavljanje konačnog nacrtu programskog dokumenta Europskoj komisiji.

DIO 2: PROGRAMSKO PODRUČJE

2.1 ANALIZA STANJA

Analiza stanja predstavlja procjenu programskog područja, a cilj je utvrditi ključne izazove i prioritete područja (cijeli dokument je dostupan u Dodatku 1). Dokument je bio jedan od glavnih elemenata koji je doveo do utvrđivanja programske strategije. Analiza je temeljena na analizi sekundarnih resursa (uglavnom statističke informacije i postojeće strategije) i potvrdi dodatnih primarnih resursa. Na proces je utjecala promjenjiva dostupnost statističkih podataka.

Opis programskog područja

Kvalificirana teritorija u Republici Srbiji obuhvaća 15.370 km², s 1.064.198¹ stanovnika, a kvalificirana teritorija u Bosni i Hercegovini obuhvaća 16.742.34 km² s 1.706.214² stanovnika, odnosno ukupno 2.770.412 stanovnika u kvalificiranom području. Ukupan broj općina u programskom području je 31 sa srbijanske strane, a 67 u Bosni i Hercegovini

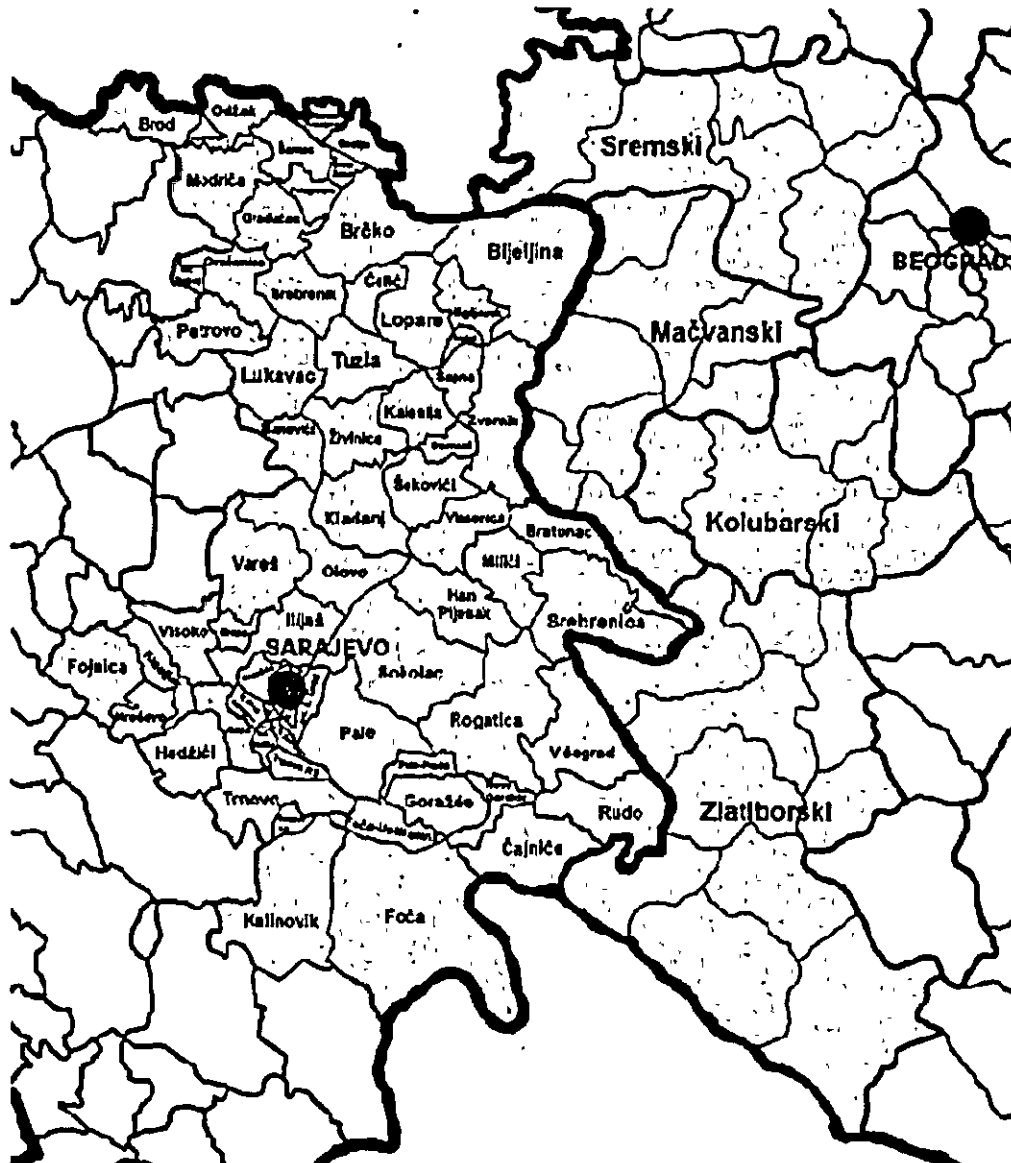
Ukupna površina kvalificiranog područja je 32.112.34 km², s ukupno 2.770.412 stanovnika. Ukupna dužina granice između dvije zemlje je 370.9 km, od čega je 109.9 km kopnena granica, a 261 km plava granica (rijeke Drina i Sava). Duž cijele granice postoji četrnaest graničnih prijelaza.

Shema 1: Mapa programskog područja

¹ Na temelju popisa stanovništva iz 2011. (Općine u Srbiji 2012.)

² Izvor: preliminarni rezultati popisa stanovništva iz 2013. godine
(http://www.bhas.ba/objavljeno/Preliminarni_rezultati_bos.pdf)

Politička situacija

Obje zemlje su snažno posvećene integraciji u EU: Srbiji je 01.03.2012.godine dodijeljen status kandidata za članstvo u EU-u. Nakon aktivnih i konstruktivnih koraka poduzetih s ciljem vidljivog i održivog unaprjeđenja odnosa s Kosovom, Europsko vijeće je 28.03.2013.godine odlučilo otvoriti pristupne pregovore sa Srbijom. Dana 16.06.2008.godine, Bosna i Hercegovina i Europska komisija su potpisale Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Potpisivanjem sporazuma, EU je prepoznala napore koje je Bosna i Hercegovina uložila na svom putu ka EU-ovim integracijama. SSP s Bosnom i Hercegovinom ratificirale su sve zemlje članice EU-a, ali SSP još uvijek nije stupio na snagu. Obje zemlje su već uložile značajne napore u usvajanje propisa koji su kompatibilni s pravnom stečevinom EU-a. Veliki korak u unaprjeđenju odnosa između Srbije i Bosne i Hercegovine, s jedne strane i EU-a, s druge strane, je vizna liberalizacija. Ova liberalizacija za putovanja u Schengen zonu

je na snazi od prosinca 2009.godine za građane Srbije, a od prosinca 2010.godine za građane Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju bilateralna suradnja, obje zemlje pojačano unaprjeđuju političke i socioekonomske odnose. Do sada su Srbija i Bosna i Hercegovina potpisale i provele oko 50 bilateralnih sporazuma, protokola i memoranduma.

Geografski opis i klima

Smješteno u jugoistočnom dijelu Europe, programsko područje između Srbije i Bosne i Hercegovine sastoji se od tri veoma raznolika geografska dijela. Sjeverni dio je plodna ravnica; središnji dio je brdovit, a južni planinski. Na srbijanskoj strani kvalificiranog područja prema sjeveru nalazi se plodna poljoprivredna zemlja - Srem. Jedan dio Srema pripada jednoj od razvijenih poslovnih područja u Srbiji. U proteklih nekoliko godina ova regija se širila i privlačila brojne ulagače u poslovne zone u Indiji i Staroj Pazovi, a Pećinci su najprosperitetnije mjesto, ne samo u Vojvodini, nego i u cijeloj Srbiji. Dalje prema jugu teren prerasta u visoravni u regiji planina Divčibare, Golija, Zlatar i Tara, koja predstavljaju područja mogućeg ekonomskog razvoja zbog postojanja prirodnih resursa, kao i priliku za razvoj turizma.

U Bosni i Hercegovini, u nizinama na sjeveru (300 metara ispod razine mora) nalaze se slivovi rijeka Save i Drine, s dolinama rijeka Tolise, Tinje, Brke, Gnjice i Janje koje nude najpovoljnije moguće uvjete za poljoprivrednu proizvodnju. Središnji, brdoviti dio Bosne i Hercegovine bogat je raznim mineralima i hidro-električnim potencijalom kao važnim resursima za industrijsku proizvodnju.

Rijeka Drina, s nekoliko visokih brana, predstavlja 185,3 km dugu granicu između Srbije i Bosne i Hercegovine. Spaja se s rijekom Savom na sjeveru. Obje rijeke su bogate prirodnim resursima, s raznolikim vodenim okolišem i drugim faunom.

Klima u kvalificiranom programskom području je kontinentalna, a karakteriziraju je vruća, suha ljeta i jeseni i hladne zime s obilnim snježnim padalinama zbog visokih planina. U posljednje vrijeme, klima se mijenja na način sličan kao u drugim zemljama, s očitim globalnim zatopljenjem i brzim promjenama vremena.

Stanovništvo, demografija i etničke manjine

Na obje strane granice registrirano je smanjenje broja stanovnika. Na srbijanskoj strani, broj stanovnika u programskom području smanjen je za skoro 9,07% između 2002. i 2010.godine, sa 1.171.126 na 1.064.198 u apsolutnim brojkama. Bosna i Hercegovina je u listopadu 2013.godine provela prvi popis stanovništva od 1991.godine. Rezultati navedenog popisa stanovništva će biti uključeni u ovaj program nakon što budu dostupni.

Etnička pripadnost igrala je važnu ulogu u nedavnoj povijesti regije i odrazila se na trenutni profil kvalificiranog područja. U Srbiji, većinu stanovništva regije čine Srbi. Na temelju popisa stanovništva iz 2011.godine, oni čine do 89,39% ukupnog broja stanovnika, što je značajno iznad državnog prosjeka od 82,9%. Međutim, u nekim općinama taj je postotak značajno ispod prosjeka: Priboj (74,1%), Prijepolje (56,8%), Sjenica (23,5%). Područje Zlatibora je, stoga, jedno od najraznolikijih područja zapadne regije u etničkom smislu. U četiri kvalificirana okruga u Srbiji, živi 6,89% svih etničkih manjina u Srbiji. Najveća etnička skupina su Bošnjaci, njih 36.607, i muslimani, njih 8.921. U Bosni i Hercegovini, ne postoje trenutni statistički podaci koji odražavaju etničku pripadnost stanovništva karakterističnu za kvalificirano područje.

Program prekogranične suradnje 2014.-2020. predstavlja mogućnost za istraživanje etničkih i demografskih raznolikosti programskog područja. Demografska slika može predstavljati osnovu za veliki broj kvalitetnih zajedničkih inicijativa koje će dalje povećati toleranciju i integraciju.

Infrastruktura i okoliš

Cestovna mreža u obje zemlje na kvalificiranom teritoriju je razvijenija na sjeveru, što znači da su zajednice na jugu dijelom izolirane zbog neadekvatne cestovne mreže. Kada je u pitanju kvalificirano područje u Republici Srbiji, ukupna dužina cestovne mreže je ³ 10.303 km, ali je samo 6.089 km cesta asfaltirano (59%). U Bosni i Hercegovini je 56% cesta lokalne ceste, dok regionalne ceste čine samo 27%, a autoceste manje (17%) od ukupne cestovne mreže.

Željeznička mreža u programskom području je značajno nerazvijena. Nedostatak investicija i ograničeno održavanje dovode do ograničene efikasnosti i povećavaju vrijeme putovanja. Putovanje između Prijepolja i Beograda, na primjer, traje 6 sati.

U kvalificiranom području postoji 15 graničnih prijelaza (3 željeznička, 1 pješački i 11 za motorna vozila) između dviju zemalja. Broj graničnih prijelaza je dovoljan, ali kvaliteta infrastrukture i kapacitet trebaju biti unaprijeđeni i modernizirani.

U bosanskohercegovačkom dijelu kvalificiranog područja, postoje dvije potpuno funkcionalne i dobro opremljene međunarodne zračne luke: u Tuzli, u Dubravama-Živinicama, 8 km jugoistočno od Tuzle, koji je otvoren za promet 1998.godine, i u Sarajevu, potpuno obnovljen 2005.godine. Na dijelu teritorije u Srbiji, postoji bivša vojna zračna luka Ponikve, koji se nalazi 12 km od Užica i koji se sada koristi u civilne svrhe. Zračna luka je službeno otvorena za upotrebu u listopadu 2013.godine.

Programsko područje se suočava s izazovima u razvoju okolišne infrastrukture. Vodoopskrba nije dovoljno razvijena unatoč izvorima vode kojih ima u izobilju. Gubici u vodoopskrbnim mrežama na srbijanskoj strani su između 22 i 46%. Samo mali dio kućanstava je priključen na postrojenja za preradu otpadnih voda. Na primjer, postotak prerađenih otpadnih voda u Bosni i Hercegovini (mjereno kao postotak ukupne količine otpadnih voda) je 4,12% u Federaciji Bosne i Hercegovine (podaci za cijelu Federaciju Bosne i Hercegovine) i 3,66% za Republiku Srpsku. Procjena upravljanja krutim otpadom ukazuje na značajna unaprijeđenja tijekom posljednjih nekoliko godina. Na srbijanskoj strani, operativna su sva izgrađena regionalna odlagališta (uglavnom zahvaljujući sredstvima EU-a). Jedan od regionalnih centara za upravljanje krutim otpadom na programskoj teritoriji je Duboko koji koriste Užice, Bajina Bašta, Požega, Arilje, Čajetina, Kosjerić, Lučani, Ivanjica i Čačak. S bosanskohercegovačke strane, prethodnih godina izvršena su značajna ulaganja financirana sredstvima Svjetske banke. Izgrađeno je regionalno odlagalište u Bijeljini koje koristi pet općina: Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Teočak i Čelić. Trenutno su ugroženi radovi na regionalnoj deponiji u Zvorniku koju će koristiti 9 općina.

Neovisno o tome, potrebno je poduzeti daljnje aktivnosti kada su u pitanju razdvajanje i reciklaža krutog otpada. Statistički podaci o upravljanju krutim otpadom u Bosni i Hercegovini pokazuju da se u Republici Srpskoj reciklira samo 0,43% ukupno proizvedenog krutog otpada.

Programsko područje se nalazi između tri rijeke: Bosne na zapadu, Save na sjeveru i Drine, koja čitavo područje dijeli na dva dijela. Planinski i slabo naseljeni južni dio karakterizira velika biološka raznolikost flore i faune. Zlatibor, Fruška Gora, Golija, Tara, Zlatar, Jahorina, Bjelašnica i Igman su planine s gustim šumama, nezagađene i na kojima se nalaze mnogi prirodni resursi. Na programskom području nalazi se i najveći srbijanski nacionalni park Tara i rezervat biosfere, planina Golija, koja se nalazi na UNESCO-ovoj listi kulturne i prirodne baštine. Dio najstarijeg nacionalnog parka u Bosni i Hercegovini, Sutjeska, nalazi se na programskom području.

U svibnju 2014.godine, Srbija i Bosna i Hercegovina su pogođene ozbiljnim poplavama koje su uzrokovale ljudske žrtve i značajne materijalne štete. Ukupna materijalna šteta u Srbiji mogla bi biti veća od 1 milijarde eura. U obje zemlje se očekuje pomoć donatora i pomoć iz fondova solidarnosti EU-a. Među područjima koja su ozbiljno pogođena poplavama nalaze se i teritoriji i općine koje se nalaze u programskom području. Na srbijanskoj strani programskog područja značajna šteta je

³ Informacije iz "Općine i regije u 2012."

zabilježena u općinama Krupanj, Mali Zvornik, Bajina Bašta, Šabac i Sremska Mitrovica. S bosanskohercegovačke strane, programski teritorij Općine Bijeljina, Brčko, Tuzla, Šekovići, Šamac, Bratunac, Olovo i Doboj Istok pretrpjele su velike štete. U programskom području potrebno je poduzeti dodatne napore s ciljem uspješnijeg reagiranja u hitnim situacijama, kao i razvoja infrastrukture za zaštitu od poplava.

Ekonomija

Ekonomija na čitavom programskom području ne daje zadovoljavajuće rezultate zbog marginaliziranja regije i kriznih situacija iz 1990.-ih. Niska razina ulaganja, industrijski giganti koji su propali tijekom godina, neuspješan proces ili privatizacija koja je dovela do gubitka velikog broja radnih mjesta rezultirali su ograničenim ekonomskim rastom. Svjetska ekonomska kriza 2008./2009.godine pogoršala je već tešku ekonomsku situaciju u regiji. Došlo je do oporavka i ponovna izgradnja ekonomije je u tijeku.

Prema metodologiji ILO-a, stopa nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini bila je 27,2% u 2010.godini, 27,6% u 2011.godini, 28% u 2012.godini i 27,5% u 2013.godini (prosječna stopa nezaposlenosti u 2013.godini je: u Federaciji Bosne i Hercegovine 27,6%, u Brčko Distriktu 35,5% i u Republici Srpskoj 27,0%). Stopa nezaposlenosti u programskom području u Srbiji je bila 36,28% u Mačvi, 22,52% u Kolubari, 33,48% na Zlatiboru i 30,96% u Sremu. Prosječna stopa nezaposlenosti u kvalificiranim područjima u Srbiji je 30,81% (državna metodologija, Statistički ured Srbije, podaci iz 2011.godine).

U obje zemlje sudionice zabilježeno je malo povećanje BDP-a. Povećanje BDP-a u 2010.godini u Srbiji iznosilo je 1%, a u Bosni i Hercegovini 0,7%. Povećanje BDP-a u 2011.godini u Srbiji iznosilo je 1,6%, a u Bosni i Hercegovini 1,3%. BDP po glavi stanovnika u 2011.godini bio je oko 3.417 EUR u Bosni i Hercegovini, i 4.415 EUR u Srbiji.

Povoljni uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju su jedna od prednosti kvalificiranog područja. Procjenjuje se da je između 20 i 25% radno sposobnog stanovništva zaposleno u ovom sektoru. Osim u planinskim područjima na jugu, tlo i klima su idealni za raznovrsnu poljoprivrednu proizvodnju i uzgoj stoke, uključujući i proizvodnju organske hrane.

Industrijski sektor bio je glavni segment bosanskohercegovačke ekonomije u kvalificiranom području i predstavljao je skoro 50% zaposlenosti i ulaganja u razdoblju do 1990.godine. Sada je potrebno ponovno dostići razinu na kojoj je prekogranično kretanje robe bilo do tog razdoblja. Glave aktivnosti u tom području su: industrija, proizvodnja struje i rudarstvo, koncentrirano uglavnom oko Tuzle te industrije temeljene na poljoprivredi u Posavini i Semberiji (u općinama Bijeljina i Brčko) i Zvorniku, u središnjem dijelu. U južnom dijelu nema aktivnosti u sektoru industrije. Slično tome, u Srbiji, industrijsku osnovu u kvalificiranom području karakteriziraju nedovoljno iskorišteni kapaciteti i zastarjela postrojenja. Postoje sljedeće ključne industrijske aktivnosti: prerada hrane, prerada drveta i proizvodnja namještaja, industrija lakih metala, tekstilna industrija i kemijska industrija.

Razvoj malih i srednjih poduzeća je glavni stup politika obje Vlade kao sredstvo postizanja dinamičnih razina ekonomske ekspanzije potrebne u kvalificiranom području kako bi se postigao ekonomski paritet s europskim susjedima. Međutim, poduzetnička kultura nije razvijena u čitavom kvalificiranom području. Uz to većina MSP-ova su mikro-poduzeća, obiteljski koncerni, uglavnom prodavaonice i mali servisi. Oni ne doprinose značajno ukupnoj ekonomiji i pružaju veoma ograničene mogućnosti za zapošljavanje. U programskom području u Bosni i Hercegovini broj pravnih (poslovnih) subjekata je 34.490.⁴ Broj pravnih poslovnih subjekata u srbijanskom dijelu programskog područja je 18.817.

⁴ U Federaciji Bosne i Hercegovine (u svim kvalificiranim općinama), broj pravnih (poslovnih) subjekata je 25 737 (prema statističkim podacima od 31.12.2012.), a u Republici Srpskoj, u programskom području posluje 8 573 pravnih (poslovnih) subjekata.

U programskom području postoji veliki potencijal za razvoj turizma. U Bosni i Hercegovini, u kvalificiranim kantonima Federacije Bosne i Hercegovine ostvarena su 566.153 noćenja (u čitavim kantonima). Indikativni broj (nepotpuni podaci) turista koji posjećuju programsko područje u Republici Srpskoj u 2011. godini bio je 81.254, a broj noćenja 188.342, dok turisti u tom području u prosjeku borave 2,32 dana. U srbijanskom dijelu programskog područja broj turističkih posjeta u 2011. godini bio je 562.660, broj noćenja 2.326.939, a turisti u tom području u prosjeku borave 4,13 dana.

Sličnosti u socioekonomskoj situaciji i izazovi s obje strane granice predstavljaju dobru osnovu za pokretanje zajedničkih projektnih inicijativa koje će pokazati pravi prekogranični utjecaj. Područja u kojima je moguće definirati zajedničke inicijative su najprije zajednički razvoj tržišta rada, istraživanje turizma i prirodni resursi, te daljnje aktivnosti s ciljem socijalne integracije ranjivih skupina.

Obrazovanje i kultura

Obrazovne ustanove na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini postoje u programskom području u obje zemlje. Tri priznata sveučilišta u Tuzli, Sarajevu i Istočnom Sarajevu nalaze se u tom području. Institucije za strukovno obrazovanje prisutne su u većim gradovima. U Srbiji ne postoji dovoljno specijaliziranih srednjih škola koje zadovoljavaju trenutne standarde, s iznimkom specijalizirane srednje škole i turističkog koledža u Užicama.

U programskom području u Srbiji postoje 684 osnovne i 74 srednje škole. U programskom području u Bosni i Hercegovini postoje 528 osnovne i 162 srednje škole.

Sveučilište u Istočnom Sarajevu povezuje 14 fakulteta, 2 akademije umjetnosti i 1 fakultet vjerskih znanosti (ukupno 84 programa). Sveučilište u Sarajevu ima 23 fakulteta i 3 umjetničke akademije, te 5 znanstvenih/istraživačkih instituta. Sveučilište u Tuzli ima 12 fakulteta i 1 umjetničku akademiju. U srbijanskom dijelu kvalificiranog područja postoji 6 privatnih srednjih škola, 3 privatna fakulteta i 1 javni istraživački institut.

Kulturno naslijeđe obje zemlje sudionice može biti kvalificirano kao heterogeno u najboljem smislu te riječi, uključujući kulturna dobra stvorena tijekom čitave povijesti, od predpovijesnog razdoblja, antike, srednjeg vijeka, Otomanskog carstva do modernih vremena. Ovo je rezultat interakcije četiri glavne kulture (mediteranske, srednje europske, bizantske i orijentalne-islamske). U okviru ovog programa prekogranične suradnje, ovo kulturno bogatstvo može postati sredstvo za razvoj svijesti o kulturi, promoviranje novih inicijativa u institucionalnoj i sferi kulture, za uspostavljanje partnerskih odnosa s drugim sektorima i međunarodnih partnerstava, te potaknuti razvoj vrijednosti, očuvanje i revitalizaciju kulturnog naslijeđa.

2.2 OSNOVNI ZAKLJUČCI

Nakon analize stanja, definirano je nekoliko relevantnih ključnih poruka.

Visoke stope nezaposlenosti i slaba socijalna inkluzija ugroženih skupina. Na čitavom području obuhvaćenom programom bilježe se iznadprosječne stope nezaposlenosti. Veliki broj prekobrojnih radnika iz velikih industrijskih kompleksa i slabi ekonomski izgledi dovode do negativnih migracijskih trendova, naročito kada su u pitanju mladi obrazovani ljudi. Nepovoljna sveukupna socioekonomska situacija negativno utječe na položaj ugroženih skupina čije su integriranje i inkluzija još uvijek ograničeni.

Očuvanje okoliša i ograničena okolišna infrastruktura. Okolišni potencijal i dostupnost alternativnih izvora energije predstavljaju snažnu kompetitivnu prednost programskog područja. Međutim, ograničena infrastruktura i niska razina ulaganja s jedne strane izravno ugrožavaju okoliš, a s druge strane sprječavaju efikasno korištenje dostupnih izvora.

Snažna osnova za razvoj turizma. Kada se uzme u obzir ukupna ekonomska situacija, turizam predstavlja jednu od malobrojnih realističnih i neposrednih prilika za razvoj. Dostupni prirodni resursi, mogućnosti za razvoj turističkih niša (na primjer, ekstremni sportovi, ruralni turizam) i povezanost s drugim ekonomskim grančama (prerada hrane, bio-poljoprivreda) predstavljaju dobru osnovu za razvoj turizma.

Analiza stanja, ispitivanja i intervjui provedeni u programskom području doveli su do pripremanja SWOT analize za sve tematske prioritete. Konsolidirani SWOT za odabrane tematske prioritete nalazi se u nastavku teksta, dok je čitav dokument dostupan u Dodatku 1.

Prednosti	Slabosti
Kvalificirana radna snaga, mali broj profesionalnih profila temeljenih na tradicijama velikih industrijskih sustava	Visoka razina nezaposlenosti, naročito među mladima i u skupinama ljudi s posebnim potrebama
Multikulturalno društvo koje osigurava osnovu za dijalog i suradnju	Stalne migracije iz ruralnih u urbana područja i iz programskog područja
Dobro očuvana bioraznolikost područja, slične specifičnosti na obje strane granice	Ograničena integracija i sudjelovanje u društvu ugroženih i marginaliziranih skupina
Primjeri postojanja dobre prakse u rješavanju okolišnih pitanja na regionalnoj razini, na primjer regionalna odlagališta	Niska razina postojeće okolišne infrastrukture - prerada krutog otpada, postrojenja za otpadne vode, itd.
Očuvana priroda i dostupnost prirodnih znamenitosti, uključujući zaštićena područja	Niska razina svijesti javnosti o važnosti zaštite okoliša, klimatskih promjena, energetske učinkovitosti
Dostupnost povijesnih, etno i kulturnih znamenitosti, na primjer, Stari most na Drini, željeznička pruga na Mokroj Gori.	Niska razina razvijenosti sustava za upravljanje u slučaju katastrofa i spremnosti u hitnim situacijama
Snažna tradicionalna središta visokog obrazovanja u BiH su dio programskog područja	Nezadovoljavajuća razina pružanja usluga u sektoru turizma
	Ograničen pristup i nepostojanje infrastrukture u slučaju brojnih kulturnih, prirodnih i povijesnih turističkih znamenitosti
	Mali udio BDP-a alociran za istraživanje i razvoj, kao i za inovacije
	Ograničena suradnja između poduzeća u privatnom i istraživačkom sektoru
Prilike	Prijetnje
Unaprjeđenje intervencija u sektoru (na primjer, aktivne mjere zapošljavanja) u skladu sa standardima i praksama EU-a - povećanje učinkovitosti	Mala prekogranična mobilnost radne snage zbog administrativnih prepreka
Pokretanje inicijativa za obučavanje i prekvalifikaciju na temelju realne potražnje na tržištu rada	Niska razina spremnosti radne snage da odgovori na nove uvjete na tržištu rada i na nove potrebe
Učinkovita i održiva upotreba prirodnih resursa	Nedovoljna financijska sredstva iz državnog proračuna za financiranje okolišne infrastrukture
Razvoj alternativnih izvora energije temeljenih na prednostima područja - hidro-potencijal, dostupnost biomasa poput drvnih ostataka, itd.	Neučinkovito upravljanje prirodnim resursima
Mogućnosti za aktivnosti u turističkim nišama,	Nezadovoljavajuća razina zaštite prirodnog

na primjer ekološki i etno-turizam, organska hrana	okoliša, uključujući nepostojanje okolišne infrastrukture
Relativna blizina važnih tržišta, na primjer Austrije, Mađarske, Italije, Njemačke.	Povećana konkurentnost drugih regionalnih destinacija na kojima je turistička ponuda slična

DIO 3: PROGRAMSKA STRATEGIJA

3.1 LOGIČKA PODLOGA - POJAŠNJENJE ODABRANE STRATEGIJE DJELOVANJA

Prilikom odabira tematskih prioriteta i definiranja programske strategije poštivani su sljedeća opća načela:

Relevantnost izazova i očekivani utjecaj. Predloženi strateški okvir je u skladu s izazovima u programskom području i SWOT analizom. Na odabir tematskih prioriteta i definiranje programske strategije utjecale su veličina i relevantnost posebnih izazova (u odnosu na manje relevantne izazove).

Interesi i očekivanja krajnjih korisnika u programskom području. Snažan naglasak stavljen je na interese na lokalnoj i regionalnoj razini tijekom čitavog procesa pripreme programa. Krajnji korisnici programa sudjelovali su u početnom istraživanju i dodatno su konzultirani na javnim konzultacijama.

Strateški prioriteti na državnoj/entitetskoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Predložena programska strategija je uspoređena sa strateškim dokumentima na državnoj/entitetskoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Svaki od predloženih tematskih prioriteta je dobro obuhvaćen strategijama koje jasno potvrđuju predložene smjerove djelovanja.

Poštivanje ciljeva definiranih relevantnim makro-regionalnim strategijama u kojima sudjeluju obje zemlje: Strategija EU-a za Dunavsku regiju i Strategija EU-a za Jadransko-jonsku regiju.

Prilagodnost u kontekstu prekogranične suradnje i očekivani prekogranični utjecaj. Prilikom odabira tematskih prioriteta i pripreme programske strategije poštivana je tipologija Programa prekogranične suradnje. Naime, predloženi tematski prioriteti i strategija mogu realistično prikazati prekogranični utjecaj.

Lekcije naučene iz prethodnih programa. S obzirom na to da se trenutno provodi jedan čitav programski ciklus za razdoblje 2007.-2013.godine, novi program svakako treba biti korak naprijed. Kako bi se osigurala veća učinkovitost i bolje iskoristila prethodna iskustva, naučene lekcije su analizirane i uvrštene u program.

Pregled i pojašnjenje odabranih tematskih prioriteta nalaze se u sljedećoj tabeli.

Odabrani tematski prioriteti	Pojašnjenje odabira
TP1: Promoviranje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije.	<ul style="list-style-type: none"> • Visoka nezaposlenost u programskom području • Ograničena suradnja i komunikacija između tržišta rada i privatnog sektora • Niska razina ulaganja u zdravstveni i društveni sektor, ograničen pristup kvalitetnim uslugama, naročito kada su u pitanju ugrožene skupine. • Negativni migracijski trendovi, posebno kada su u pitanju mladi, iz ruralnih područja u urbana i izvan programskog područja (odljev mozgova)
TP2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvan i čist okoliš predstavlja komparativnu prednost programskog područja • Niska razina svijesti i ograničena infrastruktura u sektoru,

upravljanje.	<p>što programsko područje izlaže okolišnim rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velika izloženost programskog područja prirodnim katastrofama (SEE posebno pogođena nedavnim klimatskim promjenama) • Razorne poplave koje su pogodile Srbiju i Bosnu i Hercegovinu, uključujući i programska područja, u svibnju 2014. godine
TP 3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu	<ul style="list-style-type: none"> • Snažni potencijali za razvoj turizma i velika važnost u prekograničnom kontekstu • Dostupnost kulturnog i prirodnog naslijeđa s potencijalnom snažnom povezanošću s razvojem turizma

3.2 OPIS PROGRAMSKIH PRIORITETA

Ukupan cilj programa je:

Unaprijeđenje socioekonomskog razvoja u pograničnom području između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine kroz provedbu ciljanih i konkretnih aktivnosti, na temelju komparativnih prednosti programskih područja i zajedničke, efikasne upotrebe resursa

3.2.1 Tematski prioriteti

Posebni ciljevi, rezultati, pokazatelji i tipovi aktivnosti su definirani prema tematskim prioritetima na sljedeći način.

TP1: Promoviranje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije.	
Poseban cilj 1: Unaprijeđenje mogućnosti zapošljavanja radne snage i stvaranje više prilika za zapošljavanje	Poseban cilj 2: Promicanje socijalne i ekonomske inkluzije
Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> • Novi proizvodi i usluge, kao i industrijski i komercijalni procesi, zahvaljujući prijenosu znanja i inovativnosti rezultiraju novim održivim prilikama za zapošljavanje u pograničnom području; • Povećana konkurentnost u komercijalizaciji proizvoda i usluga zajedničkom upotrebom resursa u strateškim sektorima (npr., proizvodnja drveta, prerada hrane i metalna industrija); • Nezaposlene osobe stekle su nove praktične vještine u realnom radnom okruženju, na temelju potražnje na tržištu rada i sličnostima s obje strane granice; 	Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> • Novi održivi socijalni i zdravstveni servisi su razvijeni i/ili postojeći su unaprijeđeni prekograničnom razmjenom, suradnjom i sinergijama, uz povećanje učinkovitosti u pružanju usluga i broja korisnika usluga; • Mogućnosti zapošljavanja i pokretanja vlastitog poslovanja unutar ugroženih skupina su unaprijeđene zajedničkim prekograničnim naporima, uključujući promoviranje održivog socijalnog poduzetništva • Stvorene su održive perspektive za socijalnu integraciju ugroženih skupina, kroz zajedničke inicijative s obje strane granice.
Pokazatelji*:	Pokazatelji*:

<ul style="list-style-type: none"> • Najmanje 15 kompanija je unaprijedilo poslovanje, proizvode i/ili procese u okviru zajedničkih inicijativa (osnova: 0) • Najmanje 10 privatnih i/ili subjekata u javnom sektoru razvija mogućnosti i uvjete za praktičnu obuku nezaposlenih (osnova: 0) • Najmanje 100 osoba usvaja nove praktične vještine koje izravno doprinose mogućnosti zapošljavanja (osnova: 0) 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijeno je 5 novih ili unaprijeđeno 5 postojećih programa socijalne podrške (osnova: 0) • Najmanje 100 osoba rješava konkretne socijalne probleme i izazove uz pomoć socijalnih programa (osnova: 0) • Integracija i zapošljavanje pripadnika ugroženih skupina poboljšano je kroz najmanje 5 novih inicijativa, događaja i/ili zajedničkih aktivnosti • Najmanje 3 seminara/radionice s ciljem pružanja potpore novim poslovnim prilikama za ugrožene skupine, uključujući društvene poduzetničke inicijative • Najmanje 50 osoba iz ugroženih skupina poboljšalo je svoj socijalni i ekonomski status na temelju sudjelovanja u inicijativama u okviru programa fokusiranim na integraciju i zapošljavanje (osnova: 0)
<p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajedničke aktivnosti razvoja poslovanja • Zajednički razvoj novih proizvoda i usluga • Umrežavanje poslovnih subjekata s vanjskim inovatorima, istraživačima i diplomantima • Brendiranje roba i usluga • Certificiranje i unaprjeđenje kvalitetnih sustava • Razvoj i provedba programa strukovnog obučavanja s ciljem odgovaranja na konkretne i dokazane potrebe • Praktične obuke u stvarnom radnom okruženju (subjekti iz javnog ili privatnog sektora) <p>Mali infrastrukturi radovi i nabavka opreme</p>	<p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiranje novih socijalnih i zdravstvenih planova, i/ili restrukturiranje postojećih na temelju inovativnih pristupa, metoda i procesa. • Potpora pružanju savjetodavnih usluga ugroženim skupinama • Organiziranje kulturnih događaja s ciljem unaprjeđenja socijalne integracije • Razvoj novih ili unaprjeđenje postojećih inicijativa vezanih za društveno poduzetništvo • Ciljana potpora promoviranju poduzetničkih vještina među ženama, mladima i ljudima s posebnim potrebama • Pomoć u definiranju novih poslovnih inicijativa za ranjive skupine, uključujući i društvena poduzeća • Manji radovi na infrastrukturi i nabavka isporučevina

* Osnova za većinu indikatora postignuća je „0“. Ograničena dostupnost statističkih podataka i resursa ne dozvoljava precizno definiranje indikatora na osnovnoj razini (na primjer, broj postojećih zajedničkih poslovnih inicijativa, broj postojećih sustava za osiguravanje kvalitete ili ukupan broj postojećih programa socijalne potpore). U pristupu programu se, prema tome, koristi osnova „0“ a mjere se pokazatelji koji su rezultat programskih intervencija. Uz indikatore u skladu s ovim pristupom obično se primjenjuju definicije „nove inicijative“, „novostečene vještine“ ili „novi unaprijeđeni socijalni programi“. Isti se pristup primjenjuje na sva tri tematska prioriteta.

Napominjemo da gdje god postoje ciljevi, oni mogu biti samo provizorni budući da su iznosi alokacija u okviru programa još uvijek nepoznati.

Kada je u pitanju praktična primjena pokazatelja, sugerira se da su pokazatelji ciljeva unutar svakog poziva za dostavljanje ponuda (smjernice za aplikante) prezentirani tako da potencijalnim aplikantima predstavljaju ciljeve programa i po mogućnosti usmjeravaju njihovo djelovanje u provedbi programa. Odgovorna tijela i JMC će redovito revidirati indikatore. Kada je to moguće, prilikom planiranja daljnjih ciljanih poziva za dostavljanje ponuda u obzir će se uzimati rezultati prethodnih poziva za dostavljanje ponuda. Na primjer, moguće je da posebni ciljevi za koje će indikatori uglavnom biti ostvareni u ranim fazama programa ne budu odabrani za daljnje ciljane pozive za dostavljanje ponuda.

TP2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje.	
Poseban cilj 1: Unaprjeđenje održivog planiranja zaštite okoliša i promoviranje bioraznolikosti	Poseban cilj 2: Unaprjeđenje sustava upravljanja u hitnim situacijama
Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> • Učinkovitost javnih usluga i praksi u vezi s upravljanjem krutim i kanalizacijskim otpadom je povećana kroz zajedničke inicijative s obje strane granice • Promovira se zaštita slivova rijeka Drine i Save i promovira njihova bioraznolikost. 	Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> • Kapacitet za spremnost, prevenciju i reagiranje svih organizacija/institucija u sustavu zaštite i spašavanja u pograničnom području je dugoročno unaprjeđen.
Pokazatelji: <ul style="list-style-type: none"> • Najmanje 4 javna poduzeća koja se bave krutim otpadom i otpadnim vodama na teritoriji općine unaprijedila su svoje poslovanje u segmentu upravljanja krutim otpadom i otpadnim vodama (osnovna vrijednost: 0) • Najmanje 3 nove inicijative koje doprinose unapređenju stanja okoliša i promoviranju bioraznolikosti u području slivova rijeka Drine i Save (osnovna vrijednost: 0) • Najmanje jedna platforma za zaštitu slivova rijeka Drine i Save i promoviranje njihove bioraznolikosti postoji i primjenjuje se izvan okvira programskih aktivnosti (osnovna vrijednost: 0) • Najmanje 8000 osoba je upoznato s pitanjima zaštite okoliša i bioraznolikosti rijeka Drine i Save (osnovna vrijednost: 0) 	Pokazatelji: <ul style="list-style-type: none"> • Najmanje 3 hitne službe s obje strane granice povećale su kapacitete uz pomoć zajedničkih inicijativa (osnovna vrijednost: 0) • Kapacitet najmanje 100 članova hitnih službi i njihova oprema su povećani (osnovna vrijednost: 0) • Najmanje 8000 osoba upoznato je s pitanjima sprječavanja i smanjenja posljedica poplava • Najmanje 10 lokalnih zajednica bile su korisnici aktivnosti izgradnje kapaciteta vezanih za sprječavanje i smanjenje posljedica poplava
Aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje postrojenja i opreme javnih komunalnih poduzeća • Unaprjeđenje postojećih procedura u javnim servisima koji se bave krutim otpadom i upravljanjem otpadnim vodama, 	Aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Obučavanje i izgradnja kapaciteta službi civilne zaštite i drugih hitnih službi, naročito u slučaju poplava i nakon njih, u skladu s međunarodnim standardima. • Mali infrastrukturi radovi i nabavka opreme

<ul style="list-style-type: none"> uključujući javna komunalna poduzeća i okolišnu inspekciju Analiza i podizanje svijesti o zagađenju izvora vode, poput onih u poljoprivredi Informiranje i izgradnja kapaciteta građana i poduzeća za održivo djelovanje u pogledu krutog otpada i područja zaštite vode Stvaranje administrativnih i prostornih kapaciteta za održivo upravljanje krutim otpadom i otpadnim vodama Obučavanje i izgradnja kapaciteta osoblja javnih komunalnih poduzeća Čišćenje i popravak nehigijenskih odlagališta 	<ul style="list-style-type: none"> Razmjena iskustava i najboljih praksi i umrežavanje Razvoj i/ili unaprjeđenje sustava planiranja, djelovanja, informiranja, koordiniranja i obavješćavanja u vezi sa sprječavanjem i smanjivanjem posljedica prirodnih katastrofa i upravljanje na središnjoj i/ili lokalnoj razini u hitnim slučajevima Podizanje svijesti i izgradnja kapaciteta lokalnih zajednica za reagiranje u hitnim situacijama
---	--

TP 3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu	
Poseban cilj 1: Povećanje doprinosa turizma socioekonomskom razvoju programskog područja	Poseban cilj 2: Jačanje kulturnog identiteta programskog područja
Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> Ponuda i kvaliteta turističkih proizvoda i usluga se dalje temelji na zajedničkim naporima i inicijativama; Stvaraju se nove održive mogućnosti zapošljavanja i poslovanja u sektoru turizma zbog aktivnosti s obje strane granice; 	Rezultati: <ul style="list-style-type: none"> Promiče se održiva kulturna i sportska prekogranična razmjena Povijesno i prirodno naslijeđe i tradicije pograničnog područja su bolje zaštićene.
Pokazatelji: <ul style="list-style-type: none"> Najmanje 5 novih zajedničkih turističkih proizvoda/područja je razvijeno ili su unaprijeđeni postojeći proizvodi/područja (osnovna vrijednost: 0) Svijest je podignuta kroz najmanje 3 promotivne kampanje i organizirane događaje (osnovna vrijednost: 0) Najmanje 3 prekogranične veze/mreže/skupine turističkih subjekata Najmanje 15 turističkih subjekata je povezano u novonastalim zajedničkim aktivnostima (osnovna vrijednost: 0) Kapaciteti najmanje 50 radnika u turizmu i 50 nezaposlenih su povećani kroz inicijative obučavanja (osnovna vrijednost: 0) 	Pokazatelji: <ul style="list-style-type: none"> Povezanost subjekata s obje strane granice u najmanje 4 kulturna ili sportska događaja (osnovna vrijednost: 0) Očuvanje povijesnog naslijeđa je povećana kroz najmanje 3 zajedničke inicijative (osnovna vrijednost: 0) Unaprijeđene mogućnosti umrežavanja i suradnje za najmanje 8000 stanovnika i turista s obje strane granice (osnovna vrijednost: 0)

<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih turista koji posjećuju nove lokacije zbog novih usluga koje su rezultat novih programskih aktivnosti je najmanje 1000 (osnovna vrijednost: 0) 	
<p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umrežavanje, strukturiranje, pozicioniranje novih turističkih proizvoda i usluga • Uspostavljanje prekograničnih turističkih skupina • Promoviranje, komuniciranje i javne aktivnosti • Organiziranje događaja i kampanja • Razmjena i prijenos iskustava • Obučavanje i izgradnja kapaciteta zaposlenih u turizmu i/ili nezaposlenih • Mali infrastrukturni radovi i nabavka opreme • Promoviranje i zaštita prirodnih resursa i zaštićenih područja 	<p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiziranje događaja, simpozija, radionica, itd. • Posebne profesionalne intervencije s ciljem zaštite i promoviranja povijesnog naslijeđa, kao i kulturnih tradicija • Mali infrastrukturni radovi na restauraciji i zaštiti povijesnih ili umjetničkih znamenitosti i nabava opreme • Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih muzejskih zbirki, izložbi i slično • Umrežavanje između različitih sektora s ciljem doprinosa učinkovitosti i atraktivnosti turističke ponude

Provedba tematskih prioriteta i posebnih ciljeva programa će, gdje je to primjenjivo, biti u skladu s ciljevima Strategije EU-a za Dunavsku regiju (COM(2010)715) i Strategije EU-a za Jadransko-jonsku regiju (COM(2014)357).

3.2.2 Tehnička pomoć

Posebni cilj:

Poseban cilj tehničke pomoći je osiguravanje učinkovite, transparentne i pravovremene provedbe Prekograničnog programa suradnje, kao i podizanje svijest o programu na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i, općenito, među stanovništvom u kvalificiranom programskom području. Također podupire aktivnosti podizanja svijesti na razini države kako bi građani u obje zemlje korisnici IPA II programa bili informirani o programu. Nadalje, iskustvo pripreme programskog ciklusa 2007.-2013. pokazuje da će ovaj prioritet također predstavljati potporu administrativnom kapacitetu vlasti i korisnika programa u pogledu unaprijeđenja vlasništva i prikladnosti programa i projektnih rezultata.

Alokacija za tehničku pomoć će biti upotrijebljena za potporu radu državnih Operativnih struktura (OS) i Zajedničkog nadzornog odbora (ZNO) u osiguravanju učinkovitog uspostavljanja, provedbe, nadzora i evaluacije programa, kao i optimalne upotrebe resursa. Ovo će biti postignuto kroz uspostavljanje i djelovanje Zajedničkog tehničkog tajništva (ZTT) na teritoriji Srbije i Ureda u Bosni i Hercegovini. ZTT će biti odgovoran za svakodnevno upravljanje programom i izvještavat će OS-u i ZNO-u.

Planirani rezultati:

1. Administrativna potpora Operativnim strukturama i Zajedničkom nadzornom odboru programa je unaprijeđena

Ovaj prioritet će osigurati nesmetanu provedbu programa tijekom svih faza. Uključuje dostupnost financijskih sredstava i angažiranje kvalificiranog osoblja zaduženog za pružanje pomoći Operativnim strukturama i Zajedničkom nadzornom odboru, kao i uspostavljanje i provedbu mehanizama i procedura upravljanja, nadzora i kontrole. Ako bude potrebno, doprinijet će i pripremi sljedećeg financijskog ciklusa (2021.-2026.).

Pokazatelji rezultata:

Pokazatelj	Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj 2022
Prosječni udio korisnika zadovoljnih potporom provedbi programa ⁵	Postotak	<i>Nema dostupnih podataka</i>	85%

2. Tehnički i administrativni kapacitet za upravljanje programom i provedbu je povećan

Ovaj prioritet će također pružiti mogućnost unaprjeđenja stručnosti i vještina struktura koje upravljaju programom, kao i mogućih aplikanata i korisnika granta. Posebne aktivnosti izgradnje kapaciteta će biti planirane i izvedene na temelju utvrđenih potreba tijekom provedbe programa. Kao dio lekcija naučenih iz programskog ciklusa 2007.-2013.godine, (i) očekuje se povećano sudjelovanje članova ZNO-a u zadacima definiranim u okviru pravnog okvira IPA II programa; (ii) bit će povećan kapacitet potencijalnih aplikanata za razvoj održivih prekograničnih partnerstava; i (iii) bit će povećan kapacitet korisnika granta u smislu zadovoljavajućeg načina ispunjavanja obveza iz njihovih ugovora.

Pokazatelji rezultata:

Pokazatelj	Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj 2022
Prosječno povećanje broja primljenih ponuda u okviru svakog uzastopnog poziva		<i>Nema dostupnih podataka</i>	Nema podataka ⁵
Prosječno povećanje broja koncepata projekta koji će biti kvalificirani za daljnju procjenu	Postotak	<i>Nema dostupnih podataka</i>	50%

3. Vidljivost programa i njegovi rezultati su zagarantirani.

Program prekogranične suradnje je veoma popularan u kvalificiranim područjima zahvaljujući, između ostalog, vidljivosti aktivnosti koje su poduzete tijekom programskog ciklusa 2007.-2013. godine. S obzirom na broj aplikanata u naknadnim pozivima, primijećeno je da postoji povećan interes za inicijative suradnje. Ova postignuća treba održati i unaprijediti tijekom provedbe financijske perspektive 2014.-2020.godine. Treba razviti raznovrsne kanale komunikacije i publiciteta kako bi se

⁵ Napominjemo da su u financijskoj perspektivi 2014.-2020. usklađeni/strateški pozivi za dostavljanje ponuda zamišljeni s jasnim fokusom i/ili određenim uvjetima koji se odnose na potencijalne korisnike. Također, u pozivu za dostavljanje ponuda moguće je da će se koristiti rotirajuće načelo za odabir tematskih prioriteta i njihovih posebnih ciljeva, a u tom smislu, broj ponuda ne mora nužno biti povećan.

osigurala redovita razmjena informacija između zainteresiranih strana i šire publike, uključujući sudjelovanje u događajima u vezi makro-regionalnih strategija u kojima sudjeluju obje države.

Pokazatelji rezultata:

Pokazatelj		Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj 2022
Ljudi koji sudjeluju u promotivnim događajima		Postotak	2.705	120%
Posjete internetskoj stranici programa		Postotak	37.604	110%

Vrsta aktivnosti:

Nepotpun popis mogućih aktivnosti obuhvaćenih alokacijom za tehničku pomoć uključivat će:

- Uspostavljanje i funkcioniranje Zajedničkog tehničkog tajništva i njegovog Ureda.
- Organiziranje događaja, sastanaka, obuka, studijskih putovanja ili uzajamnih posjeta s ciljem usvajanja novih znanja o najboljim praksama drugih razvojnih inicijativa.
- Sudjelovanje osoblja upravljačkih struktura na forumima o zapadnom Balkanu ili o EU
- Pripremanje internih i/ili eksternih priručnika
- Pomoć potencijalnim aplikantima u partnerstvu i razvoju projekata (forumi za pronalaženje partnera, itd.)
- Savjetovanje korisnika granta o pitanjima provedbe projekta
- Nadzor nad provedbom projekata i programa, uključujući uspostavljanje sustava nadzora i povezanog izvještavanja
- Organiziranje aktivnosti ocjenjivanja, analiziranja, ispitivanja i/ili proučavanja pozadine programa
- Informiranje i publicitet, uključujući i pripremu, usvajanje i redovnu reviziju plana vidljivosti i komuniciranja, širenja informacija (info-dani, naučne lekcije, studije najboljih slučajeva, novinski članci i priopćenja), promotivni događaji i tiskani materijal, razvoj komunikacijskih alata, održavanje, ažuriranje i unaprjeđenje internetske stranice programa, itd.
- Potpora radu Zajedničke radne skupine zadužene za pripremu programskog ciklusa 2021.-2026.
- Sudjelovanje na godišnjim forumima i drugim događajima u vezi makro-regionalnih strategija: Strategija EU-a za Jadransko-jonsku regiju i Strategija EU-a za Dunavsku regiju

Ciljane skupine i krajnji korisnici (nepotpuni popis):

- Strukture koje upravljaju programom, uključujući ugovorna tijela
- Potencijalni aplikatni
- Korisnici granta
- Krajnji korisnici projekta
- Opća javnost

3.3 HORIZONTALNA I POPREČNA PITANJA

Posebne mjere potpore predstavljene iznad će biti dopunjene horizontalnim pitanjima koja moraju biti prikladno opisana i uvrštena u svaku intervenciju koja proizlazi iz ovog programa. U ovom smislu će biti razmotreni sljedeći elementi.

Jednake mogućnosti. Uz posebne intervencije predložene za socijalnu integraciju i inkluziju (tematski prioritet 1 „*Promoviranje zapošljavanja, mobilnost radne snage, prekogranična socijalna i kulturna inkluzija*“), program neće diskriminirati nikoga ni u jednom tematskom prioritetu. Štoviše, ugrožene skupine poput invalida, manjina, djece i mladih, starih i socijalno marginaliziranih će se ohrabrivati da sudjeluju u svim aktivnostima pod jednakim uvjetima. Uz to, jednakost spolova će biti promovirana tijekom čitavog razdoblja provedbe programa.

Zaštita okoliša. Tematski prioritet 2 „*Zaštita okoliša, promoviranje prilagodbe na klimatske promjene i smanjenje, sprječavanje i upravljanje rizikom*“ odabran je u okviru ključnih prioriteta programa. Uska povezanost s drugim tematskim prioritetima, turizmom, na primjer, i relevantnost sektora za programsku teritoriju dovele su do odluke da zaštita okoliša bude primijenjena kao horizontalna mjera tijekom čitavog razdoblja provedbe programa. U svim intervencijama u okviru programa će morati postojati pozitivan stav prema zaštiti okoliša i morat će se osigurati da u ovom smislu ne postoje negativni utjecaji.

Projekti pripremljeni u okviru pristupa Razvoju područja s ciljem omogućavanja održivog rasta u definiranim geografskim područjima u pograničnim područjima na zapadnom Balkanu, posebno u ruralnim područjima koje karakteriziraju složeni razvojni problemi, mogu biti razmotreni za financiranje u okviru ovog programa prekogranične suradnje. U obzir će biti uzeti pripremne aktivnosti za Razvoj područja koje su već provedene u pograničnoj regiji koja obuhvaća Srbiju i Bosnu i Hercegovinu.

DIO 4: FINANCIJSKI PLAN

Tabela 1 pokazuje indikativni godišnji iznos doprinosa Unije Programu prekogranične suradnje za razdoblje 2014.-2020.godine. Tabela 2 prikazuje indikativnu raspodjelu alokacija po tematskom prioritetu i najveći iznos sufinanciranja od strane Unije

Tabela 1: Indikativni iznosi godišnje financijske alokacije za Program prekogranične suradnje 2014.-2020.

Godina	IPA II PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE Srbija-Bosna i Hercegovina							Ukupno (EUR)
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2014.-2020.
Operacije u okviru Programa prekogranične suradnje (svi tematski prioriteti)	1.400.000	2.000.000	2.000.000	1.400.000	2.000.000	2.000.000	1.800.000	12.600.000

Tehnička pomoć	600.000	0	0	600.000	0	0	200.000	1.400.000
Ukupno (EUR)	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	14.000.000

Tabela 2.: Indikativni iznosi finansijske alokacije i stopa doprinosa EU-a po prioritetu

PRIORITETI	IPA II Program prekogranične suradnje Srbija-Bosna i Hercegovina 2014.-2020.			
	Doprinos Unije	Korisnik/korisnici sufinanciranja	Ukupno financiranje	Stopa doprinosa Unije
	(a)	(b)	(c) = (a)+(b)	(d) = (a)/(c)
TP1: Promoviranje prekograničnog zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije.	3.500.000,00	617.647,06	4.117.647,06	85%
TP2: Zaštita okoliša, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje negativnih posljedica klimatskih promjena, sprječavanje rizika i upravljanje.	4.900.000,00	864.705,88	5.764.705,88	85%
TP 3: Potpora turizmu i kulturnom i prirodnom naslijeđu	4.200.000,00	741.176,47	4.941.176,47	85%
T-P4: Tehnička pomoć	1.400.000,00	0,00	1.400.000,00	100%
UKUPNO	14.000.000,00	2.223.529,41	16.223.529,41	

DIO 5: PROVEDBENE ODREDBE

Poziv za dostavljanje ponuda:

Odgovorna tijela u zemljama sudionika planiraju provedbu većeg dijela intervencija kroz grantove temeljene na javnim pozivima za dostavljanje ponuda. Oni će osigurati potpunu transparentnost procesa i pristup različitim javnim i nejavnim subjektima. ZNO će biti odgovoran za utvrđivanje tematskih prioriteta, posebnih ciljeva, ciljanih krajnjih korisnika i posebnog fokusa svakog poziva za dostavljanje ponuda koji će poduprijeti Europska komisija.

Dinamika objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda ovisi o velikom broju faktora, uključujući logistiku, vrijeme ocjene ponuda i razine interesa potencijalnih ponuđača. Prema tome, u ovom trenutku ne može biti utvrđeno koliko će poziva za dostavljanje ponuda biti objavljeno tijekom programskog razdoblja. Odgovorna tijela će u svakom slučaju voditi računa o tome da prilikom objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda izbjegnu preklapanje tematskih prioriteta u okviru različitih programa prekogranične suradnje. Prilikom objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda koristit će se rotirajuće načelo za odabir tematskih prioriteta i njihovih posebnih ciljeva.

Prije objavljivanja poziva (i definiranja tenderske dokumentacije), odgovorna tijela će revidirati trenutne potrebe/perspektive i ostvarivanje indikatora u prethodnim pozivima za dostavljanje ponuda. Na temelju toga će biti predložen popis tematskih prioriteta i posebnih ciljeva koji će biti objavljeni u pozivima za dostavljanje ponuda. Plan će biti usklađen s drugim programima/pozivima za dostavljanje ponuda koji mogu biti otvoreni/objavljeni u isto vrijeme, kako bi se izbjeglo preklapanje.

U naknadnim pozivima za dostavljanje ponuda će biti odabrani oni tematski prioriteti i/ili posebni ciljevi koji nisu prethodno bili objavljeni

Strateški projekti

Tijekom pripreme programa nisu utvrđeni nikakvi strateški projekti. Međutim, tijekom razdoblja provedbe programa moguće je razmotriti alociranje dijela sredstava za jedan ili više strateških projekata. Utvrđivanje strateških projekata ovisit će o tome je li pokazan poseban interes obje zemlje za rješavanje posebnih strateških prioriteta koji očigledno prate ciljeve obje zemlje i dokazuju jasan prekogranični utjecaj.

Strateški okvir projekata može biti definiran u relevantnim makro-regionalnim strategijama u kojima sudjeluju obje zemlje.

Strateški projekti mogu biti odabrani kroz poziv za strateške projekte ili kroz javni poziv za dostavljanje ponuda. U slučaju javnog poziva, partneri u programu će zajednički utvrditi i usuglasiti sve strateške projekte koje će odobriti ZNO u odgovarajućem trenutku tijekom razdoblja provedbe programa. Nakon što odgovorna tijela i ZNO utvrde i potvrde strateški pristup, relevantne institucije (vodeće institucije za strateške projekte) će biti pozvane da dostave svoje prijedloge u vidu projektnih zadataka, tehničkih specifikacija ili troškovnika. U tom slučaju, nakon što ga predloži i odobri ZNO i podupre Komisija, Program prekogranične suradnje mora biti izmijenjen kako bi sadržavao taj strateški projekt.

U oba slučaja, primljeni prijedlozi će biti ocijenjeni na temelju prethodno definiranih i nediskriminirajućih kriterija za odabir. Strateški projekti će imati jasan prekogranični utjecaj i pozitivan učinak na pogranično područje i njegove stanovnike. U obzir će biti uzeto i sljedeće: relevantnost i doprinos projekta posebnim ciljevima programa i očekivani rezultati, dospijevanje i izvodljivost, te održivost projektnih rezultata.

Tematski prioritet 2 „Zaštita okoliša, promoviranje prilagodbe na klimatske promjene i smanjenje, sprječavanje i upravljanje rizikom“ čini se najprikladnijom formulacijom strateških projekata. Odgovorne vlasti su posvećene provedbi strateških projekata koji pokazuju značajan utjecaj i jasan prekogranični utjecaj. Projekti pripremnog karaktera, poput pripreme projektne dokumentacije, ne mogu se smatrati strateškim projektima. Samo već spremne institucionalne inicijative, čiji su jasan cilj zajednički izazovi s obje strane granice i čiji su rezultat održiva i zajednička rješenja, mogu se smatrati strateškim projektima.

U vezi s poplavama u proljeće 2014. godine, zemlje sudionice mogu razmotriti alociranje sredstava programa na dva načina:

1. na ponovljene trenutno aktivne pozive za dostavljanje ponuda i/ili
2. na strateški projekat

Makro-regionalne strategije:

Kako obadje zemlje sudjeluju u Strategiji EU-a za Dunavsku regiju (COM (2010) 715) i Strategije EU-a za Jadransko-jonsku regiju (COM (2014) 357), definicija i razvoj strateških projekata mogu biti urađeni u okviru prioriteta oblasti ili tema identificiranih i u planu komunikacije i u akcijskom planu tih strategija. Isto važi i za pozive za podnošenje prijedloga projekata koji mogu biti lansirani u vezi s prioritarnim područjima ili temama makro-regionalnih strategija kojima program pripada.

POPIS DODATAKA

DODATAK 1: Opis i analize programskog područja

Stanje i SWOT analiza

Glavne metode za analizu podataka su takozvane PESTLE (PESTPO-politički, ekonomski, socijalni, tehnološki/teritorijalni, pravni, okolišni faktori) i SWOT (PSPP-analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji). PESTLE se primjenjuje za utvrđivanje vanjskih faktora koji imaju utjecaj na razvoj programskog područja, a SWOT za označavanje prednosti i slabosti regije u smislu razvoja. Ove analize trebaju razmotriti programsko područje kao cjelinu.

DODATAK II. - OPĆI UVJETI

DODATAK II.	OPĆI UVJETI	1
Prvi dio:	Opće odredbe	2
Članak 1.	Razdoblje izvršenja, razdoblje operativne provedbe i rok za ugovaranje	2
Članak 2.	Korisnici IPA II programa i njihove zajedničke dužnosti	2
Članak 3.	Izveštavanje	3
Članak 4.	Vidljivost i komuniciranje	3
Članak 5.	Prava intelektualnog vlasništva	3
Članak 6.	Kvalificiranost troškova	3
Drugi dio:	Odredbe koje se primjenjuju na Neizravno upravljanje korisnika IPA II programa	4
Članak 7.	Opća načela	4
Članak 8.	Procedure nabavke i dodjele granta	4
Članak 8a	Obveza obavještavanja, upravne sankcije i propust djelovanja	6
Članak 9.	<i>Ex ante</i> kontrole procedura dodjele granta i nabavke i <i>ex post</i> kontrole ugovora i grantova koje provodi Komisija	6
Članak 10.	Bankovni računi, računovodstveni sustavi i priznati troškovi	7
Članak 11.	Odredbe o plaćanju koje je Komisija izvršila korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo	8
Članak 12.	Prekid plaćanja	9
Članak 13.	Povrat sredstava	9
Treći dio:	Konačne odredbe	10
Članak 14.	Konzultacije između korisnika IPA II programa i Komisije	10
Članak 15.	Amandmani na ovaj sporazum o financiranju	10
Članak 16.	Suspendiranje ovog sporazuma o financiranju	10
Članak 17.	Raskid ovog sporazuma o financiranju	11
Članak 18.	Aranžmani za rješavanje sporova	12

Prvi dio: Opće odredbe

Članak 1.-Razdoblje izvršenja, razdoblje operativne provedbe i rok za ugovaranje

- (1) Razdoblje izvršenja je razdoblje tijekom kojeg se Sporazum o financiranju provodi i uključuje razdoblje operativne provedbe kao i završnu fazu. Trajanje razdoblja provedbe je definirano u članku 2(1) Posebnih uvjeta i započinje sa stupanjem na snagu ovog sporazuma o financiranju.
- (2) Razdoblje operativne provedbe je razdoblje u kojem se provode i završavaju sve operativne aktivnosti obuhvaćene ugovorima o nabavci i grantu u okviru Programa aktivnosti. Trajanje ovog razdoblja definirano je u članku 2(2) Posebnih uvjeta i započinje sa stupanjem na snagu ovog sporazuma o financiranju.
- (3) Ugovorno tijelo poštuje razdoblja izvršenja i operativne provedbe prilikom zaključivanja i provedbe ugovora o nabavci i grantu u okviru ovog sporazuma o financiranju.
- (4) Troškovi povezani s aktivnostima u okviru ovog programa aktivnosti kvalificirani su za financiranje sredstvima EU-a samo ako su nastali tijekom razdoblja operativne provedbe.
- (5) Ugovori o nabavci i grantu zaključuju se najkasnije tri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju, osim u slučaju:
 - (a) već zaključenih amandmana na ugovore;
 - (b) pojedinačnih ugovora o nabavci koji trebaju biti zaključeni nakon prijevremenog raskida postojećih ugovora o nabavci;
 - (c) ugovora koji se odnose na reviziju i procjenu koji mogu biti potpisani nakon operativne provedbe;
 - (d) promjene subjekta koji je zadužen za obavljanje povjerenih zadataka.
- (6) Ugovor o nabavci ili grantu koji nije rezultirao nikakvim plaćanjem u razdoblju od dvije godine od potpisivanja automatski se raskida, a sredstva za njegovo financiranje se oslobađaju, osim u slučaju sporova pred sudovima ili arbitražnim tijelima.

Članak 2. - Korisnici IPA II programa i njihove zajedničke dužnosti

- (1) Kao što je definirano u članku 76(3) odnosnih Okvirnih sporazuma, korisnici IPA II programa surađuju, a naročito zajednički obavljaju sljedeće funkcije i preuzimaju sljedeće odgovornosti:
 - (a) pripremaju programe prekogranične suradnje u skladu s člankom 68. odnosnih Okvirnih sporazuma ili njihovu reviziju;
 - (b) osiguravaju sudjelovanje na sastancima Zajedničkog nadzornog odbora (ZNO) i drugim bilateralnim sastancima;
 - (c) nominiraju svoje predstavnike u ZNO-u;
 - (d) uspostavljaju Zajedničko tehničko tajništvo (ZTT) i osiguravaju njegovu adekvatnu popunjenost;
 - (e) pripremaju i provode strateške odluke ZNO-a;

- (f) daju potporu radu ZNO-a osiguravaju podatke potrebne za obavljanje njegovih zadataka, naročito podatke koji se odnose na napredovanje operativnog programa u smislu posebnih ciljeva po tematskim prioritetima, kao što je to definirano u Programu prekogranične suradnje;
- (g) uspostavljaju sustav za prikupljanje pouzdanih informacija o provedbi Programa prekogranične suradnje;
- (h) pripremaju godišnja i konačna izvješća o provedbi, kako je navedeno u članku 80. odnosnih Okvirnih sporazuma u skladu s člankom 3.;
- (i) pripremaju i provode koherentan plan vezan za komuniciranje i vidljivost;
- (j) pripremaju godišnji plan rada Zajedničkog tehničkog tajništva, kojeg odobrava ZNO.

Članak 3. - Izvještavanje

- (1) Za potrebe izvještavanja definirane u članku 80(1) odnosnih Okvirnih sporazuma, operativne strukture koriste predloške definirane u Dodatku III. Sporazumu o financiranju.
- (2) Za potrebe općih uvjeta izvještavanja Komisiji definiranih u članku 58. Okvirnog sporazuma i posebnih uvjeta izvještavanja u okviru neizravnog upravljanja definiranih u člancima 59(1) odnosnih Okvirnih sporazuma o godišnjem izvješću o provedbu pomoći u okviru IPA II programa, NIPAK-ovi koriste predložak definiran u Dodatku III. A ovom sporazumu o financiranju.
- (3) Za potrebe određenih uvjeta izvještavanja u okviru neizravnog upravljanja definiranih pod točkom (a) članka 59(2) Okvirnog sporazuma o godišnjim financijskim izvješćima ili izvodima, NAO u korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, koristi predloške definirane u Dodatku IV. ovom sporazumu o financiranju.
- (4) Za potrebe članka 59(4) Okvirnog sporazuma, NIPAK u korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, podnosi konačno izvješće o provedbi IPA II pomoći u okviru ovog programa aktivnosti Komisiji, najkasnije četiri mjeseca nakon posljednje isplate izvođačima ili korisnicima granta.
- (5) Za potrebe članka 59(6) Okvirnog sporazuma, NAO u korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, do 15.siječnja. naredne financijske godine dostavlja, u elektronskoj formi, kopiju podataka koji se vode u računovodstvenom sustavu u skladu s člankom 10(5). Ovo treba biti popraćeno potpisanim nerevidiranim sažetim financijskim izvješćem u skladu s točkom (c) Dodatka IV.

Članak 4. - Vidljivost i komuniciranje

- (1) Kao što je definirano u odredbama članaka 24(1), 76(3)(k) i 78(8)(f) odnosnih Sporazuma o financiranju, korisnici IPA II programa pripremaju koherentni plan vidljivosti i aktivnosti komuniciranja koji se dostavlja Komisiji na suglasnost u razdoblju od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju.

- (2) Ove aktivnosti komuniciranja i vidljivosti u skladu su s Priručnikom za komunikacije i vidljivost za vanjske aktivnosti EU-a koji je definirala i objavila Komisija, a koji je na snazi u vrijeme obavljanja aktivnosti.

Članak 5. - Prava intelektualnog vlasništva

- (1) Ugovori financirani u okviru ovog sporazuma o financiranju osiguravaju da korisnici IPA II programa ostvare sva prava intelektualnog vlasništva u pogledu informacijskih tehnologija, studija, nacrti, planova, materijala za objavljivanje i svih drugih materijala pripremljenih za potrebe planiranja, provedbe, nadzora i procjene.
- (2) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo jamči da Komisija ili bilo tko koga Komisija ovlasti, kao i drugi korisnik IPA II programa imaju pristup i pravo koristiti takav materijal. Komisija će koristiti takve materijale samo za svoje vlastite potrebe.

Članak 6. - Kvalificiranost troškova

- (1) Sljedeći izdaci nisu kvalificirani za financiranje u okviru ovog sporazuma o financiranju:
- (a) dugovi i troškovi financiranja duga (kamata);
 - (b) pričuve za gubitke ili potencijalne buduće obveze;
 - (c) troškovi koje prijavi korisnik (korisnici) i koji se financiraju iz druge aktivnosti ili programa rada koji se financira bespovratnim sredstvima Unije;
 - (d) gubici zbog deviznog tečaja;
 - (e) krediti trećim stranama;
 - (f) novčane kazne, penali i troškovi parničnih postupaka;
- (2) Kupovina zemljišta na kojem ne postoje građevine i zemljišta na kojem postoje, u iznosu do 10% ukupnih kvalificiranih izdataka za odnosnu aktivnost kvalificirana je za financiranje u okviru IPA II programa prekogranične suradnje ako je priroda kupovine opravdana prirodom aktivnosti i ako je definirana u Dodatku I.

Drugi dio: Odredbe koje se primjenjuju na neizravno upravljanje korisnika IPA II programa

Članak 7. – Opća načela

- (1) Svrha drugog dijela je definiranje pravila za provedbu Programa aktivnosti u okviru neizravnog upravljanja, a naročito pravila koja se odnose na provođenje povjerenih proračunskih zadataka opisanih u Dodatku I, kao i definiranje prava i obveza korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo i Komisije u smislu obavljanja ovih zadataka.
- (2) Kao što je definirano u točki (b) članak 76(3) odnosnih Okvirnih sporazuma, korisnici IPA II programa zajednički pripremaju bilateralni aranžman i osiguravaju njegovu provedbu.
- (3) Korisnik IPA II programa koji nije Ugovorno tijelo surađuje s IPA II korisnikom koji jeste Ugovorno tijelo kako bi osigurao obavljanje sljedećih zadataka:

- (a) provođenje operativnog praćenja i upravljanje aktivnostima definiranim u točki (b) članak 76(4) Okvirnog sporazuma;
- (b) verifikacije u skladu s člankom 76(5) Okvirnog sporazuma;
- (c) zaštitu financijskog interesa Unije kako je definirano u članku 51. Okvirnog sporazuma.

Članak 8. - Procedure nabavke i dodjele granta

- (1) Zadatke navedene u članku 7(3) obavlja korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, u skladu s postupcima i standardnim dokumentima koje definira i objavljuje Komisija za dodjelu ugovora o nabavci i ugovore o grantu u vanjskim aktivnostima, koji su na snazi na datum pokretanja odnosno postupka (PRAG), kao i u skladu sa standardima vidljivosti i komuniciranja navedenim u članku 4(2).
- (2) U skladu s člankom 18(2) Okvirnog sporazuma, Komisija će IPA II korisniku koji je Ugovorno tijelo osigurati daljnje smjernice koje se odnose na prilagođavanje postupaka i standardnih dokumenata za dodjelu ugovora o nabavci i ugovora o grantu u vanjskim aktivnostima koje definira i objavljuje Komisija pojedinačnim slučajevima prekogranične suradnje.
- (3) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo provodi postupak dodjele ugovora o nabavci i ugovora o grantu, zaključuje odnosne ugovore i osigurava da je sva relevantna dokumentacija koja predstavlja revizorski trag na jeziku ovog sporazuma o financiranju.
- (4) Korisnici IPA II programa u potpunosti surađuju prilikom uspostavljanja komisija za procjenu kao što je definirano u točki (a) članka 76(4) odnosnih Okvirnih sporazuma.
- (5) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo vodi sve relevantne financijske dokumente i prateću ugovornu dokumentaciju od datuma stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju ili od ranijeg datuma u slučaju da je postupak nabavke, poziv za dostavljanje ponuda ili postupak izravne dodjele ugovora pokrenut prije stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju:
 - (a) Naročito za procedure nabavke:
 - a) Objava najave s dokazom objave najave nabavke i sve ispravke;
 - b) Imenovanje komisije za uži izbor;
 - c) Izvješće komisije za izbor (uključujući dodatke) i prijave;
 - d) Dokaz o objavljivanju obavijesti o užem izboru;
 - e) Pisma kandidatima koji nisu ušli u uži izbor;
 - f) Poziv za sudjelovanje u proceduri nadmetanja ili ekvivalentnoj proceduri;
 - g) Tenderski dosje koji uključuje dodatke, pojašnjenja, zapisnike sa sastanaka, dokaze o objavljivanju;

- h) Imenovanje komisije za procjenu ponuda;
 - i) Izvješće o proceduri, uključujući dodatke;
 - j) Izvješće o procjeni/pregovorima, uključujući dodatke i primljene ponude¹;
 - k) Pismo obavijesti;
 - l) Prateće pismo za dostavljanje ugovora;
 - m) Pisma neuspješnim kandidatima;
 - n) Obavijest o dodjeli/poništanju, uključujući dokaz o objavi;
 - o) Potpisani ugovori, izmjene, materijali, izvješća o provedbi i relevantna korespondencija.
- (b) Naročito, za pozive za dostavljanje ponuda i izravnu dodjelu grantova:
- a) Imenovanje komisije za procjenu ponuda;
 - b) Otvaranje i administrativna izvješća uključujući dodatke i primljene prijave²;
 - c) Pisma uspješnim i neuspješnim kandidatima nakon čega slijedi procjena koncepta;
 - d) Izvješće o procjeni koncepta;
 - e) Izvješće o procjeni kompletne aplikacije ili izvješće o pregovaračkom postupku s relevantnim dodacima;
 - f) Provjera kvalificiranosti i prateće dokumentacije;
 - g) Pisma uspješnim i neuspješnim ponuđačima s odobrenim rezervnim listama nakon procjene potpunih ponuda;
 - h) Prateće pismo za dostavljanje ugovora o grantu;
 - i) Obavijest o dodjeli/poništanju, uključujući dokaz o objavi;
 - j) Potpisani ugovori, izmjene, materijali, izvješća o provedbi i relevantna korespondencija.

Nadalje, financijski i ugovorni dokumenti navedeni u stavku 5 (a) i (b) ovog članka popraćeni su svim relevantnim pratećim dokumentima zahtijevanih u postupku opisanom u dijelu 1. ovog članka, kao i svom dokumentacijom koja se odnosi na plaćanja, povrate i operativne troškove, na primjer izvješća o projektu i provjerama na terenu, prihvaćanje radova i isporuka, garancije, jamstva i izvješća inženjera koji obavljaju nadzor.

Sva relevantna financijska i ugovorna dokumentacija čuva se tijekom istog razdoblja, u skladu s člankom 49. Okvirnog sporazuma.

¹ Eliminiranje neuspješne ponude pet godina nakon završetka procedure nabave.

² Eliminiranje neuspješnih aplikacija tri godine nakon završetka procedure nabave dodjele ugovora o grantu.

Članak 8a – Dužnost obavještanja, upravne sankcije, i propust djelovanja

- (1) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo odmah obavještava Komisiju kada se kandidat, ponuđač ili aplikant nalazi u situaciji koja ga isključuje iz sudjelovanja u postupku nabave i dodjele granta, kada je počinio nepravilnosti ili prijevaru, ili se otkrilo da ozbiljno krši svoje ugovorne obveze.
- (2) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo uzima u obzir informacije koje su sadržane u Sustava ranog otkrivanja i isključenja (*Early Detection and Exclusion System (EDES)*) prilikom postupka nabave i dodjele ugovora o grantu. Pristup informacijama moguć je preko točaka veze ili na temelju konzultacija koristeći sljedeća sredstva: (Europska komisija, Glavna uprava za proračun, računovođa Komisije, BRE2-13/505, B-1049 Bruxelles, Belgija i putem e-maila na BUDG-C01-EXCL-DB@ec.europa.eu s kopijom na adresu Komisije koja se nalazi pod člankom 3 Posebnih uvjeta).
- (3) Kada Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo sazna za situaciju isključenja u primjeni zadataka opisanih u Aneksu I, Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo isključuje privredni subjekt ili aplikanta za grant iz svojih budućih postupaka nabave ili dodjele granta. Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo također može odrediti novčanu kaznu koja je proporcionalna vrijednosti dotičnog ugovora. Isključenje i/ili novčane kazne se izriču nakon akuzatornog postupka koji osigurava pravo obrane dotične osobe. Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo obavještava Komisiju u skladu sa stavkom 1. ovog članka.
- (4) S obzirom na stavak 3. ovog članka, Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo čini propust djelovanja ako privrednom subjektu ili aplikantu za grant ne izreče isključenje i/ili novčanu kaznu.
- (5) U slučaju propusta djelovanja, Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo obavještava Komisiju o razlozima svog propusta djelovanja. Komisija zadržava pravo isključiti privredni subjekt ili aplikanta za grant iz budućih postupaka dodjele financiranih od strane EU-a, i/ili izreći novčanu kaznu privrednom subjektu ili aplikantu za grant u vrijednosti od 2% do 10% ukupne vrijednosti dotičnog ugovora.

Članak 9. – Ex ante kontrole procedura dodjele granta i nabavke i ex post kontrole ugovora i grantova koje provodi Komisija

- (1) Komisija može izvršiti *ex ante* kontrole postupka nabavke, objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda i postupka dodjele ugovora o nabavci i ugovora o grantu tijekom sljedećih faza postupka dodjele ugovora o nabavci ili o grantu:
 - (a) odobrenja obavijesti o ugovoru za nabavku, programe rada za pozive za dostavljanje ponuda i njihove izmjene;
 - (b) odobrenja tenderske dokumentacije i smjernica za podnositelje zahtjeva za dodjelu granta;
 - (c) odobrenja imenovanja članova Komisija;
 - (d) odobrenja izvješća o nabavi i odluka o dodjelama³;
 - (e) odobrenje ugovornih dosjea i dodatka ugovorima.
- (2) U smislu *ex ante* kontrola, Komisija odlučuje o:
 - (a) provođenju *ex ante* kontrola svih spisa, ili

³ Za ugovore o pružanju usluga ovaj korak uključuje prethodne kontrole koje se odnose na odobravanje užeg izbora.

- (b) provođenju *ex ante* kontrola odabranih spisa, ili
 - (c) potpunom odustajanju od *ex ante* kontrola.
- (3) Ako Komisija odluči izvršiti *ex ante* kontrole u skladu sa stavkom 2., točke (a) i (b) ovog članka, korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo izvještava o dokumentima izabranim za *ex ante* kontrole. Ovaj korisnik IPA II programa, nakon obavijesti o tome koji je dokument izabran, Komisiji dostavlja svu potrebnu dokumentaciju i informacije, a najkasnije u vrijeme dostavljanja obavijesti o ugovoru ili radnog programa za objavljivanje.
- (4) Komisija može u bilo kojem trenutku odlučiti izvršiti *ex post* kontrole bilo kojeg ugovora ili granta koji je dodijelio korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, a na temelju ovog sporazuma o financiranju, uključujući reviziju i provjere na licu mjesta. Ovaj korisnik IPA II programa dostavlja Komisiji svu dokumentaciju i potrebne podatke nakon što bude obaviješten da je dokument izabran za *ex post* kontrolu. Komisija može ovlastiti osobu ili subjekt da izvrši *ex post* kontrolu u njezino ime.

Članak 10. - Bankovni računi, računovodstveni sustavi i priznati troškovi

- (1) Nakon stupanja na snagu ovog sporazuma o financiranju, Državni fond i operativna struktura korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo za Program aktivnosti otvaraju najmanje jedan bankovni račun u eurima. Ukupna bankovna bilanca za Program aktivnosti je zbroj bilanci na svim bankovnim računima Programa aktivnosti čiji su vlasnici Državni fond i sve sudjelujuće operativne strukture korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo.
- (2) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo priprema i dostavlja Komisiji planove prognoze isplata za razdoblje trajanja provedbe Programa aktivnosti. Ove prognoze ažuriraju se za potrebe godišnjeg financijskog izvješća navedenog u članku 3(2) i za svaki zahtjev za isplatu sredstava. Prognoze se temelje na dokumentiranim detaljnim analizama (uključujući planirani raspored ugovaranja po ugovoru za sljedećih dvanaest mjeseci) koje su na zahtjev dostupne Komisiji.
- (3) Početni plan prognoze isplata sadrži sažetak godišnjih prognoza isplata za čitavo razdoblje provedbe i mjesečne prognoze isplata za prvih dvanaest mjeseci Programa aktivnosti. Naknadni planovi sadrže sažetak godišnjih prognoza isplata za bilancu provedbenog razdoblja Programa aktivnosti i mjesečne prognoze isplate za narednih četrnaest mjeseci.
- (4) Od korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo zahtijeva se da uspostavi i održava računovodstveni sustav u skladu s odredbom 2(3)(b) Dodatka A Okvirnom sporazumu, u kojem se barem prikupljaju podaci o ugovorima u okviru Programa aktivnosti navedenog u Dodatku V.
- (5) Troškovi prepoznati u računovodstvenom sustavu koji se koristi u skladu s dijelom 4. ovog članka moraju nastati, biti plaćeni i prihvaćeni, te odgovarati stvarnim troškovima koji se dokazuju pratećom dokumentacijom, a koriste se kada je to potrebno kako bi se pokrilo avansno financiranje koje je isplatio korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo po lokalnim ugovorima.
- (6) Komisija koristi troškove prepoznate u računovodstvenom sustavu za potrebe svog priznavanja troškova tijekom razdoblja provedbe Programa aktivnosti (uključujući pokriće

avansnog financiranja koje je isplatio korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo), postupka odobravanja plaćanja, postupka konačnog savjetovanja računa na kraju Programa aktivnosti, godišnjeg presjeka stanja i za sve druge analize upravljanja i učinka.

- (7) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo Komisiji na zahtjev dostavlja sljedeća izvješća:
- (a) Izvješće o presjeku stanja-definirano u članku 3(5);
 - (b) Godišnja izvješća definirana u stavovima od (2) do (4) članka 3.;
 - (c) Zahtjev za izvješća o sredstvima navedena u članku 11.

Članak 11. - Odredbe o plaćanju koje je Komisija izvršila korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo

- (1) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo dostavlja godišnje prognoze isplate za Program aktivnosti koje su pripremljene u skladu s člankom 10(2) uz prvi zahtjev za avansnu isplatu. Prvi zahtjev za avansnu isplatu iznosi 100% prognoziranih isplata za prvu godinu plana prognoze isplata.
- (2) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo dostavlja naknadne zahtjeve za avansnu isplatu kada ukupna bankovna bilanca za Program aktivnosti bude ispod prognoziranih isplata za sljedećih pet mjeseci Programa aktivnosti.
- (3) Svaki zahtjev za dodatnu avansnu isplatu popraćen je sljedećim dokumentima:
 - (a) Sažeto izvješće o svim izvršenim isplatama za Program aktivnosti;
 - (b) Bankovne bilance za Program aktivnosti na datum presjeka stanja zahtjeva;
 - (c) Prognozu isplata za Program aktivnosti za narednih četrnaest mjeseci na datum presjeka stanja zahtjeva, u skladu s Aneksom IV točka (d).
- (4) Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo može zatražiti za svako naknadno avansno plaćanje ukupan prognozirani iznos isplata za četrnaest mjeseci nakon datuma presjeka stanja zahtjeva, umanjeno za bilance navedene u dijelu 3(b) ovog članka, na datum presjeka stanja zahtjeva za sredstva, uvećano za bilo koji iznos koji je osigurao korisnik IPA II programa u skladu sa stavom 5. ovog članka, a za koji još uvijek nije izvršen povrat.

Komisija zadržava pravo da umani iznos svake naknadne avansne uplate ako ukupna bankovna bilanca koju ima korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo u okviru ovog Programa aktivnosti i u okviru svih drugih IPA I ili IPA II programa kojima upravlja korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo premašuje iznos prognoziranih isplata za narednih četrnaest mjeseci.

- (5) Kada je iznos isplate umanjeno u skladu sa stavom 4. ovog članka, korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo mora financirati Program vlastitim sredstvima do iznosa umanjenja. Korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo nakon toga može zatražiti refundiranje tog iznosa kao dio sljedećeg zahtjeva za isplatu sredstava kako je navedeno u stavu 4. ovog članka.

- (6) Komisija ima pravo izvršiti povrat viška sredstava koja nisu iskorištena tijekom razdoblja duljeg od 12 mjeseci. Prije korištenja ovog prava, Komisija poziva korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo da pojasni zbog čega je došlo do kašnjenja u isplati i da dokaže da i dalje postoji potreba za tim sredstvima u naredna dva mjeseca.
- (7) Ne dospijevaju kamate nastale na temelju bankovnih bilanci Programa aktivnosti zbog avansnog financiranja.
- (8) Sljedeći članak 33(4) Okvirnog sporazuma, ako prekid vremenskog ograničenja zahtjeva za isplatu bude dulji od dva mjeseca, korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo može očekivati od Komisije da donese odluku o tome hoće li prekid vremenskog ograničenja biti nastavljen.
- (9) NAO podnosi konačno financijsko izvješće navedeno u članku 37(2) Okvirnog sporazuma najkasnije 16 mjeseci nakon kraja razdoblja operativne provedbe.

Članak 12. - Prekid plaćanja

- (1) Neovisno o obustavi ili raskidu ovog sporazuma o financiranju u skladu s člankom 16., odnosno 17., kao i u skladu s člankom 39. Okvirnog sporazuma, Komisija može djelomično ili u cijelosti obustaviti isplate u sljedećim slučajevima:
 - (a) Komisija je ustanovila, ili ima ozbiljne osnove da sumnja, da je korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo počinio ozbiljne pogreške, uzrokovao nepravilnosti ili prevaru koja dovodi u pitanje zakonitost ili regularnost transakcija u provedbi Programa aktivnosti, ili nije ispunio svoje obveze u skladu s ovim sporazumom o financiranju;
 - (b) Komisija je ustanovila, ili ima ozbiljne osnove da sumnja, da je korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo počinio sustavne ili opetovane pogreške ili nepravilnosti, prevaru ili kršenje obveza u skladu s ovim ili drugim sporazumom o financiranju, pod uvjetom da su ove greške, nepravilnosti, prevara ili kršenje obveza materijalno utjecale na provedbu ovog sporazuma o financiranju ili su dovele u pitanje pouzdanost sustava interne kontrole korisnika IPA II programa i regularnost nastalih izdataka;

Članak 13. - Povrat sredstava

- (1) Uz dva slučaja navedena u članku 41. Okvirnog sporazuma, Komisija može izvršiti povrat sredstava od korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo kao što je to definirano u Financijskim propisima, a naročito u sljedećim slučajevima:
 - (a) Komisija je ustanovila da ciljevi Programa aktivnosti definirane u Dodatku I. nisu ispunjeni;
 - (b) postoje nekvalificirani izdaci;
 - (c) postoje troškovi nastali kao rezultat pogrešaka, nepravilnosti, prevare ili kršenja obveza u provedbi Programa aktivnosti, a naročito u vezi s postupkom dodjele ugovora o nabavci ili ugovora o grantu.
- (2) U skladu s državnim zakonima, korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo vrši povrat doprinosa koji je isplaćen korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo od primatelja koji su se našli u bilo kojoj od situacija navedenih u stavu 1. točke (b) ili (c) ovog članka ili koje su navedene u članku 41. Okvirnog sporazuma. Činjenica da korisnik IPA II programa koji je

Ugovorno tijelo ne uspije izvršiti povrat svih ili dijela sredstava ne sprječava Komisiju da izvrši povrat tih sredstava od korisnika IPA II programa koji je Ugovorno tijelo.

- (3) Korisnik IPA II programa koji nije Ugovorno tijelo poduzima sve potrebne mjere kako bi dao potporu korisniku IPA II programa prilikom postupka povrata sredstava kada je sjedište primatelja na njegovoj teritoriji. Aranžman za povrat definira se u bilateralnom aranžmanu koji se zaključuje u skladu s člankom 69. odnosnih Okvirnih sporazuma.
- (4) Iznosi nepravilno isplaćenih ili sredstva čiji je povrat izvršio korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, iznosi financijskih garancija ili garancija učinka i avansnog plaćanja koje je izvršeno na temelju postupka dodjele ugovora o nabavci ili ugovora o dodjeli granta, iz novčanih kazni koje je kandidatima, ponuđačima, podnositeljima zahtjeva, izvođačima ili korisnicima granta, korisniku IPA II programa koji je Ugovorno tijelo izrekao korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo, ponovno se koriste za Program aktivnosti ili se vraćaju Komisiji.

Treći dio: Završne odredbe

Članak 14. - Konzultacije između korisnika IPA II programa i Komisije

- (1) Korisnici IPA II programa i Komisija konzultiraju jedni druge prije pokretanja bilo kakvog spora koji se odnosi na provedbu ili tumačenje ovog sporazuma o financiranju, u skladu s člankom 18. ovih Općih uvjeta.
- (2) Kada Komisija postane upoznata s problemima u provođenju postupaka koji se odnose na provedbu ovog sporazuma o financiranju, ona uspostavlja sve potrebne kontakte s korisnicima IPA II programa kako bi pronašla rješenje nastale situacije i poduzela sve potrebne korake.
- (3) Konzultacije mogu dovesti do izmjene, obustave ili raskida ovog sporazuma o financiranju.
- (4) Komisija redovito izvještava korisnike IPA II programa o provedbi aktivnosti opisanih u Dodatku I koje ne spadaju pod drugi dio ovih općih uvjeta.

Članak 15. - Amandmani na ovaj sporazum o financiranju

- (1) Sve izmjene ovog sporazuma o financiranju vrše se pismenim putem, uključujući razmjenu dopisa.
- (2) Ako korisnici IPA II programa zahtijevaju izmjenu, zahtjev zajednički podnose Komisiji najkasnije šest mjeseci prije planiranog stupanja izmjene na snagu.
- (3) Komisija može izmijeniti Modele dokumenata u Dodacima III, IIIA, IV i V a da ovo ne podrazumijeva izmjenu ovog sporazuma o financiranju. Korisnici IPA II programa se pismenim putem obavještavaju o svim takvim izmjenama i njihovom stupanju na snagu.

Članak 16. - Suspendiranje ovog sporazuma o financiranju

- (1) Provedba ovog sporazuma o financiranju može biti obustavljena u sljedećim slučajevima:
 - a) Ako bilo koji korisnik IPA II programa prekrši obvezu u okviru ovog sporazuma o financiranju;

- b) Ako korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo prekrši bilo koju svoju obvezu definiranu u okviru procedura i standardnih dokumenata navedenih u članku 18(2) odnosnih okvirnih sporazuma neovisno o odredbama članka 8(2);
 - c) Ako korisnik IPA II programa koji je Ugovorno tijelo ne zadovolji uvjete za povjeravanje zadataka proračunske provedbe;
 - d) Ako korisnici IPA II programa zajednički ne vrše funkcije i odgovornosti definirane u članku 2(1) i, kada je primjenjivo, u neizravnom upravljanju u članku 7(3);
 - e) Ako korisnik IPA II programa odluči obustaviti ili prekinuti postupak pridruživanja Europskoj uniji;
 - f) Ako bilo koji korisnik IPA II programa prekrši bilo koju obvezu koja se odnosi na poštivanje ljudskih prava, demokratskih načela i vladavinu prava i u ozbiljnim slučajevima korupcije;
 - g) U slučajevima više sile, kako je definirano u daljnjem tekstu. „Viša sila“ znači bilo koju nepredviđenu i iznimnu situaciju ili događaj izvan kontrole ugovornih strana koji bilo koju od njih sprječava u ispunjavanju njezinih obveza, a koji se ne može pripisati njihovoj grešci ili nemaru (ili njihovih izvođača, zastupnika ili zaposlenika) i koji ne može biti riješen unatoč dubinskoj analizi. Kvarovi opreme ili materijala ili kašnjenja u stavljanju na raspolaganje, radnički štrajkovi ili financijske poteškoće ne mogu se smatrati višom silom. Neće se smatrati da ugovorna strana krši svoje obveze ako je u tome sprečava viša sila o kojoj je druga strana uredno obaviještena. Ugovorna strana koja se suočava sa slučajem više sile bez odlaganja obavještava drugu stranu i navodi prirodu, izgledno razdoblje trajanja i predviđene posljedice problema, i poduzima sve mjere kako bi umanjila moguću štetu.
Nijedna ugovorna strana ne smatra se odgovornom za kršenje svojih obveza u skladu s ovim sporazumom o financiranju ako je u ispunjavanju obveza sprječava viša sila, pod uvjetom da poduzima mjere da umanju svu moguću štetu.
- (2) Komisija može obustaviti ovaj sporazum o financiranju bez prethodne obavijesti.
 - (3) Komisija može poduzeti sve prikladne preventivne mjere prije same obustave.
 - (4) Prilikom davanja obavijesti o obustavi, posljedicama trenutnih postupaka dodjeli ugovora o nabavci ili ugovora o grantu i sporazumima o delegiranju dužnosti, navode se i sporazumi o delegiranju koji će biti potpisani.
 - (5) Obustava ovog sporazuma o financiranju ne ovisi o raskidu ovog sporazuma o financiranju od strane Komisije u skladu s člankom 17.
 - (6) Ugovorne strane nastavljaju s provedbom sporazuma o financiranju kada uvjeti to dozvole, uz prethodno pismeno odobrenje Komisije. Ovo ne ovisi o bilo kakvim izmjenama ovog sporazuma o financiranju koje mogu biti potrebne kako bi se Program aktivnosti prilagodio novim uvjetima provedbe, uključujući, ako je moguće, produljenje razdoblja provedbe, ili raskid ovog sporazuma o financiranju, u skladu s člankom 17.

Članak 17. - Raskid ovog sporazuma o financiranju

- (1) Ako pitanja koja su dovela do obustave ovog sporazuma o financiranju nisu riješena u razdoblju koje najduže traje 180 dana, bilo koja ugovorna strana može raskinuti Sporazum o financiranju uz obavijest koju daje 30 dana prije raskida.

- (2) Osim kada Komisija djeluje kao Ugovorno tijelo, ovaj sporazum o financiranju se automatski raskida ako u razdoblju od dvije godine od njegovog potpisivanja nije došlo do nikakve isplate.
- (3) Prilikom davanja obavijesti o raskidu, navode se posljedice po trenutne postupke dodjele ugovora za nabavku ili ugovora o grantu i ugovora i grantova koji trebaju biti potpisani.
- (4) Raskid ovog sporazuma o financiranju ne isključuje mogućnost da Komisija izvrši financijske korekcije u skladu s člancima 43. i 44. Okvirnog sporazuma.

Članak 18. - Aranžmani za rješavanje sporova

- (1) Svi sporovi koji se odnose na Financijski sporazum, i koji ne mogu biti riješeni u razdoblju od šest mjeseci putem konzultacija između ugovornih strana koje su definirane u članku 14. mogu se riješiti arbitražnim putem na zahtjev jedne od ugovornih strana.
- (2) Svaka ugovorna strana imenuje arbitra u razdoblju od 30 dana od datuma zahtjeva za arbitražu. Ako to ne učine, bilo koja ugovorna strana ima pravo zatražiti od generalnog tajnika Stalnog arbitražnog suda (Haag) da imenuje drugog arbitra. Ta dva arbitra imenuju trećeg arbitra u razdoblju od 30 dana. Ako to ne učine, bilo koja ugovorna strana može od generalnog tajnika Stalnog arbitražnog suda zatražiti da imenuje trećeg arbitra.
- (3) Osim ako arbitri odluče drugačije, primjenjuje se postupak definiran u Fakultativnim pravilima Stalnog arbitražnog suda o arbitražnom postupku u koji su uključene međunarodne organizacije i države. Arbitražne odluke donose se većinom glasova u razdoblju od tri mjeseca.
- (4) Svaka ugovorna strana je obvezna poduzeti mjere potrebne za provedbu arbitražne odluke.

MODEL

Godišnje izvješće o provedbi

**IPA II programa prekogranične suradnje
između korisnika IPA II programa
(članak 80. Okvirnog sporazuma)**

Dodatak III. Godišnje izvješće o Programu prekogranične suradnje- IPA II Sporazum o financiranju Programa prekogranične suradnje

1. Identifikacija

PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE	Naziv programa: Program prekogranične suradnje <zemlja A>-<zemlja B> <godina>/<godina>
	Aproprijacija u 20xx:
	Aproprijacija u 20xx:
	Aproprijacija u 20xx:
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI	Godina izvještavanja (od 1.1. 20xx. godine do 31.12.20xx. godine)
	Pripremio: – <operativna struktura zemlja X> – <operativna struktura zemlja Y>
	Datum pregleda Godišnjeg izvješća koji vrši Zajednički nadzorni odbor

Pravna osnova: Članak 80. Okvirnog sporazuma za program IPA II

Dodatak III. Godišnje izvješće o Programu prekogranične suradnje- IPA II Sporazum o financiranju Programa prekogranične suradnje

2. Pregled provedbe Programa prekogranične suradnje

2.1 Opis i analiza napredovanja

- *Sažetak provedbe programa tijekom obuhvaćenog razdoblja (izvršene aktivnosti, pokrenuti pozivi, forumi za pronalaženje partnera, sastanci ZNO-a, itd.)*
- *Ako je relevantno, uvrstite i informacije o pripremi ili reviziji programa za razdoblje 2014.-2020.godine*

2.2 Napredak ostvaren u provedbi Programa prekogranične suradnje (članak 80.1 (a) Okvirnog sporazuma za program IPA II)

Ostvareni napredak u provedbi Programa prekogranične suradnje, a naročito u ostvarivanju posebnih ciljeva po tematskom prioritetu (i prioritetima Tehničke pomoći), uključujući kvalitativne i kvantitativne elemente koji ukazuju na napredovanje po ciljevima.

2.2.1 Kvantitativne analize

- *Informacije o ostvarenom napretku u provedbi Programa prekogranične suradnje, s brojčanim vrijednostima kada je to potrebno, uz korištenje ciljeva i pokazatelja uvrštenih u program (Ispuniti Dodatak 1.)*

Analize ostvarenja mjerenih fizičkim i financijskim pokazateljima. Pokazatelji će biti razvrstani po spolu gdje je to moguće.

Ako brojevi (podaci) nisu još dostupni, treba dati informacije o tome kada će biti dostupni i kada će biti uvršteni u Godišnje izvješće o provedbi. Usto, podaci mogu biti prikazani i grafički.

2.2.2 Kvalitativne analize

- *Kvalitativne analize ostvarenog napretka u provedbi Prekograničnog programa, uključujući i analize utjecaja programa u programskom području*

2.3 Detaljni podaci o financijskoj provedbi Programa prekogranične suradnje (članak 801(d) Okvirnog sporazuma za program IPA II)¹

- *Podaci o ugovaranju i isplati godišnjih aroprijacija (**Ispuniti Dodatak 2)*
- *Analize sljedećih faktora:*
 - *Financijski status*
 - *Podaci o sufinanciranju*
 - *Faktori koji su negativno utjecali na III zbog kojih je došlo do kašnjenja u financijskoj provedbi*
 - *Faktori koji su pozitivno utjecali na financijsku provedbu*

¹ Ova odlomak treba biti uvršten u izvješća samo u slučaju neizravnog upravljanja.

2.4 Podaci o koracima koje su operativne strukture I/III Zajednički nadzorni odbor poduzeli kako bi osigurali kvalitetu i djelotvornost provedbe:

2.4.1 Nadzor i ocjena

- *Mjere nadzora koje su poduzele operativne strukture ili Zajednički nadzorni odbor, uključujući aranžmane za prikupljanje podataka.*
- *U programima koji se provode u okviru neizravnog upravljanja koje poduzima operativna struktura u kojoj se nalazi Ugovorno tijelo (članak 57. Okvirnog sporazuma).*

2.4.2 Nastali problemi i korektivne aktivnosti

- *Sažetak svih važnih problema koji su se pojavili prilikom provedbe Programa i sve poduzete korektivne mjere.*
- *Preporuke za (daljnje) korektivne aktivnosti.*

2.5 Vidljivost i publicitet

- *Mjere koje su poduzete kako bi se osigurala vidljivost i kako bi se Program publicirao (plan vidljivosti), uključujući primjere najbolje prakse i isticanje značajnih događaja.*

2.6 Korištenje tehničke pomoći

- *Detaljno objašnjenje o načinu korištenja tehničke pomoći*
- *Sažetak svih važnih problema koji su se pojavili tijekom provedbe proračuna za Tehničku pomoć*

2.7 Promjene konteksta provedbe Programa prekogranične suradnje (ako je relevantno)

- *Opis svih elemenata koji, bez da izravno potječu od pomoći u Programu, imaju izravan utjecaj na provedbu Programa (npr. izmjene propisa, relevantne socijalne i ekonomske promjene, itd.)*

uvrstiti Dodatak 2.-popis projekata i kratki sažetak

Model godišnjeg izvješća o provedbi pomoći IPA II u skladu s člankom 58. i 59. (1) Okvirnog sporazuma

Godišnje izvješće o provedbi IPA II pomoći u okviru izravnog i neizravnog upravljanja od strane [zemlja] koje podnosi Državni koordinator za IPA-u

I. Završno izvješće

1. pozivanje na ciljeve Državnih strateških dokumenata i kratak pregled izazova po sektorima;
2. Sudjelovanje u programiranju;
3. Odnosi s Europskom komisijom;
4. Problemi prilikom ispunjavanja potrebnih uvjeta za provedbu i osiguravanja održivosti, poduzete/planirane mjere, preporuke za daljnje aktivnosti;
5. Relevantna pitanja koja proističu iz sudjelovanja korisnika IPA II programa u nadzornom odboru IPA-e i sektorski nadzorni odbori (uključujući Zajednički nadzorni odbor za prekograničnu suradnju), ako postoje;
6. Sudjelovanje u aktivnostima koje provodi više država i sva povezana pitanja;
7. Nadzor i ocjena, glavni zaključci i uvažavanje preporuka;
8. Komuniciranje i vidljivost;
9. Koordinacija donatora.

U slučaju neizravnog upravljanja završno izvješće treba obuhvaćati i:

10. cjelokupnu provedbu IPA II pomoći u okviru neizravnog upravljanja (najviše jedna stranica);
11. glavne horizontalne probleme prilikom provedbe IPA II pomoći i naknadne poduzete/planirane mjere (najviše pola stranice);
12. preporuke za daljnje aktivnosti (najviše jedna stranica);
13. revizije - glavne zaključke i preporuke i poduzete korektivne aktivnosti.

Dodatak IIIA Model godišnjeg izvješća

II. Informacije po Sektoru

Naziv sektora¹: [*Promet*]

Narativni dio: sažetak po sektoru, uključujući sljedeće informacije:

1. Sudjelovanje u programiranju
2. Pregled rezultata u napredovanju ka postizanju potpuno razvijenog sektorskog pristupa (odnosno, ciljevi ostvareni u odnosu na sektorski akcijski plan u Sektorskom planskom dokumentu).
3. Koordinacija s drugim instrumentima i/ili donatorima/međunarodnim financijskim institucijama unutar sektora.
4. Utjecaj aktivnosti u okviru IPA II programa na razvoj relevantnih državnih administrativnih kapaciteta u sektoru, strateško planiranje i budžetiranje

U okviru neizravnog upravljanja sljedeće informacije trebaju također biti uvrštene:

5. Definirana operativna struktura/strukture i povezane promjene, ako su relevantne: [*Ministarstvo prometa*]
6. Informacije o provedbi programa u sektoru
7. Glavna dostignuća u sektoru
8. Svi značajni problemi prilikom provedbe povjerenih zadataka, na primjer odgoda prilikom ugovaranja i naknadne poduzete/planirane mjere.
9. Preporuke za daljnje aktivnosti
10. Provedene aktivnosti nadzora i procjene, revizije - glavni nalazi i zaključci, preporuke, praćenje i poduzete korektivne mjere.

Naziv sektora: **Prekogranična suradnja**²

1. Sudjelovanje u programiranju prema potrebi.

¹ Po sektorima u indikativnom Strateškom dokumentu.

² Za Prekograničnu suradnju potrebno je posebno izvješćavanje.

Dodatak IIIA Model godišnjeg izvješća

2. Napredak ostvaren u provedbi programa prekogranične suradnje, naročito u ostvarivanju posebnih ciljeva u smislu tematskih prioriteta (uključujući kvalitativne i kvantitativne elemente koji oslikavaju napredovanje u odnosu na ciljeve)
3. Sažetak problema prilikom provedbe Programa prekogranične suradnje i sve poduzete korektivne mjere, kao i preporuke za daljnje korektivne aktivnosti.
4. Nadzor, uključujući aranžmane za prikupljanje informacija i aktivnosti procjene gdje je to moguće.
5. Komuniciranje i vidljivost.
6. Koordinacija s partnerskom zemljom.

U okviru neizravnog upravljanja sljedeće informacije trebaju također biti uvrštene:

1. Definirana operativna struktura i povezane promjene, ako su relevantne.
2. Svi značajni problemi prilikom provedbe povjerenih zadataka, na primjer odgoda prilikom ugovaranja i naknadne poduzete/planirane mjere.
3. Preporuke za daljnje aktivnosti
4. Provedene revizije - glavni zaključci i preporuke i poduzete korektivne aktivnosti.

Dodatak IIIA Model godišnjeg izvješća

II a. Indikatori učinka u [npr. *Promet*] sektoru koji obuhvaćaju i izravno i neizravno upravljanje:

Indikatori ³ po programu

Sporazum o financiranju/Referenca programa ⁴	Indikator za sektor [Promet]	Izvor	Osnova	Ključni događaj (2017)	Cilj (2020)	Vrijednost (2014 ⁵)
<i>Državni program 2014.</i>	<i>Smanjenje prosječnog vremena putovanja između glavnih urbanih središta po načinu prijevoza</i>					
<i>2014-20xx višedržavni program</i>	<i>Smanjeni troškovi prijevoza po jedinici rezultata</i>					

³ Ovo uglavnom trebaju biti rezultati, kao i odabrani relevantni pokazatelji rezultata.

⁴ Mora biti u skladu s načinom programiranja (godišnje, višegodišnje sa ili bez podjele obveza) i s NAO izvješćem

⁵ Broj kolona treba biti prilagođen za sve godine od 2014. do godine razdoblja izvještavanja. Vrijednosti trebaju biti kumulativne.

Dodatak IIIA Model godišnjeg izvješća

II. b. Pregled po razini aktivnosti za sektor [npr. Prijevoz]

Sporazum o financiranju/ Referenca programa	Aktivnost	Stanje/Napredovan je za određenu aktivnost (npr., Projektni zadatak u pripremi, pokrenuta tenderska procedura, zaključen ugovor, ugovor u provedbi, ugovor izvršen)	Glavna postignuća i njihova ocjena	Značajni problemi u provedbi povjerenih zadataka i poduzete/planirane mjere za njihovo rješavanje	Razvoj događaja koji utječu na buduću provedbu	Preporuke za daljnje korektivne mjere
[Državni program 2014.]	Elektrifikacija željezničke linije od xxx do granice s xxx	npr. ugovori o pružanju usluga pripreme Projektnog zadatka za ugovore o izvođenju radova koji su potpisani i koji se provode, tenderske procedure za ugovore o izvođenju radova koje trebaju biti pokrenute u drugom tromjesečju 2015.		npr. zaključivanje govora o pružanju usluga za pripremu Projektnog zadatka za ugovore o izvođenju radova je odgođeno budući da je pregovarački postupak bio neuspješan zbog čega ga je bilo potrebno ponovno pokrenuti.	npr. izmjena domaćih zakona, poput usklađivanja sa i provedbe četvrtog Željezničkog paketa	

Dodatak III. Godišnje izvješće o Programu prekogranične suradnje- IPA II Sporazum o financiranju Programa prekogranične suradnje

U okviru neizravnog upravljanja, potrebno je dodati i sljedeće:

Dodatak 1.

Pregled funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole (uključujući promjene u institucionalnoj strukturi) (najviše jedna stranica).

Transparentnost, vidljivost, informacije i aktivnosti suradnje u skladu s FWA (najviše jedna stranica)

Dodatak 2.

Uspjesi (N.B. ovaj dio se može upotrijebiti za godišnje izvješće o financijskoj pomoći koje priprema Europska komisija)

Dodatak 3.

Godišnji plan nabava

I za izravno i za neizravno upravljanje potrebno je dodati sljedeće:

Dodatak 4.

Sektorski plan aktivnosti - dostignuća (naglasiti jesu li planirani ciljevi ispunjeni ili ne)

[illegible]

Financijsko izvješće korisnika programa IPA II (*)

Referenca programa	Broj sporazuma o financiranju	Proračun programa doprinosa EU-a	Aktivnosti lokalnog ugovora									
			Ukupan ugovoreni iznos	Ugovoreno %	Ukupan iznos obustavljen pri zatvaranju	Obustavljeno %	Ukupan isplaćeni iznos	Isplaćeno %	Ukupni priznati troškovi	Troškovi %	Ukupno otvoreno avansno	Otvoreno avansno financiranje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
				4/3*100%		6/4*100%		8/4*100%		10/4*100%		12/4*100%
NP2010	2010/123-456											
Potprogram												
Aktivnost												

(*) 15. veljače

Financijsko izvješće korisnika programa IPA II (*)

Referenca programa	Broj sporazuma o financiranju	Proračun programa doprinosa EU-a	Aktivnosti lokalnog ugovora					Bankovni saldo
			Ukupan ugovoreni iznos	Ukupan iznos obustavljen pri zatvaranju	Ukupan isplaćeni iznos	Ukupni priznati troškovi	Ukupno otvoreno avansno financiranje	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
NP2010	2010/123-456							

(*) 15. siječnja

Dodatak IV (d) - prognoza isplata

Referenca programa	Plan prognoze isplata (Prema potrebi dodati godine)																	Ukupno 1. godina	2. godina	3. godina
	Mjesečna prognoza isplata (12 mjeseci za prvo avansno financiranje/ 14 mjeseci za sljedeće avansno financiranje)																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
NP2010																0				
CBC AA/BB 2010																0				

Računovodstveni sustav korisnika sredstava iz IPA II fonda zadovoljava sljedeće uvjete:

1. Odražava organizacijsku strukturu uspostavljenu za sustave unutarnje kontrole koji odgovaraju obavljanju dužnosti. Posebno se podrazumijeva da prije odobrenja neke operacije, sve aspekte (operativne i financijske) te operacije moraju verificirati djelatnici koji ne pripadaju osoblju koje je tu operaciju pokrenulo. Osoba koja radi na verificiranju ne može biti podređena pokretaču transakcije.
2. Uključuje revizijski postupak za sve transakcije i izmjene.
3. Posjeduje odgovarajuću fizičku i elektroničku sigurnost, uključujući sustave za dodatnu pohranu i povrat podataka.
4. Računovodstveni sustav treba sadržavati najmanje sljedeće informacije za lokalne ugovore kojima se upravlja u okviru svakog programa:

(a) Broj ugovora;

(b) Vrijednost ugovora, uključujući sve izmjene;

(c) Datume potpisivanja ugovora (obje strane);

(d) Datum početka provedbe ugovora;

Radi se o dodatnom datumu u odnosu na datum potpisivanja ugovora, koji se može razlikovati od tog datuma, kao u situaciji kada se datum početka ugovorenih radova određuje nakon potpisivanja ugovora, upravnim rješenjem.

(e) Datum završetka provedbe ugovora, uključujući sve izmjene;

To je krajnji datum do kojeg mogu nastati kvalificirani troškovi. Njime se ne obuhvaća bilo kakav garancijski rok ili vrijeme dopušteno ugovaraču za pripremu izvješća.

(f) Ukupno plaćeno (gotovina) po ugovoru;

(g) Pretfinanciranje plaćeno po ugovoru;

Izričito priznavanje i evidentiranje u bilanci stanja predfinanciranja koje se zahtijeva ugovorom.

(h) Priznati troškovi - izravno (po ugovoru);

Izričito priznavanje troškova kao obračuna rashoda za datu godinu. Neka plaćanja će izravno pokriti već nastale troškove. Nikakvo predfinanciranje nije uključeno. Ta plaćanja mogu biti konačna kada je neko predfinanciranje već pokriveno, ili međuplaćanja kada je predfinanciranje pokriveno ili kada ugovor ne sadrži odredbu o predfinanciranju.

(i) Priznati troškovi – neizravno (po ugovoru);

Izričito priznavanje troškova kao obračuna rashoda za datu godinu. Neke fakture ili zahtjevi za pokriće troškova koje podnese korisnik granta ili ugovarač odnosit će se na troškove pokrivene predfinanciranjem koje je ranije isplaćeno u razdoblju provedbe sporazuma ili ugovora o grantu. U takvim slučajevima, izvršeno plaćanje bit će manje od prijavljenog troška. Ono čak može biti jednako nuli ako je ukupni trošak pokriven predfinanciranjem. (ono će svakako biti jednako nuli ako su prijavljeni troškovi nedostadni za apsorpiranje predfinanciranja i ako se za neiskorištenu bilancu predfinanciranja izda nalog za povrat). U svim takvim slučajevima sustav treba evidentirati ukupnu vrijednost prijavljenih kvalificiranih troškova kao rashoda za datu godinu i umanjiti bilancu predfinanciranja za iznos poravnjenja troškova prema predfinanciranju kada se ustanovi plativi iznos.

(j) Nalozi za povrat u cilju umanjenja predfinanciranja (po ugovoru);

Priznanje umanjenja predfinanciranja u bilanci stanja nakon povrata neiskorištenog predfinanciranja.

(k) Nalozi za povrat u cilju umanjenja troškova (po ugovoru);

Kada se izvrši povrat za troškove koji su ranije bili prihvaćeni – eventualno nakon provedne istrage o prijevari. U takvim slučajevima, evidentirani troškovi za datu godinu moraju biti umanjeni, ako su rashodi bili prihvaćeni u istoj godini kao i naknadni povrat; ili, kada su rashodi prihvaćeni u prethodnoj godini u odnosu na godinu povrata, mora biti evidentiran prihod.

(l) Datum fakture dobavljača za svaku fakturu ili drugi dokument popraćen financijskim izvješćem koji dovodi do priznatih troškova;

(m) Podaci o kontekstu povrata u vezi s kvalificiranim troškovima i povratima.

Dodatak VI: Ad hoc mjere za povjeravanje zadataka izvršavanja proračuna u okviru ovog Programa

Uvjeti navedeni u Dodatku VI Sporazuma o financiranju za *Program aktivnosti prekogranične suradnje Srbija – Bosna i Hercegovina za 2014. godinu, 2014./037-636* se u potpunosti primjenjuju na ovaj sporazum o financiranju.

Ovim sporazumom se ujedno stvara i obaveza za Republiku Srbiju da implementira buduće zadatke i/ili prijedloge postavljene korespondencijom sa Komisijom i/ili izvješćima revizije, vezano za povjeravanje zadataka izvršavanja proračuna.